

Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker de av regeringen föreslagna anslagen (totalt ca 3,4 miljarder kronor) och bemyndigandena för budgetåret 2008 inom utgiftsområde 19 Regional utveckling (prop. 2007/08:1). Oppositionspartierna har i sina budgetmotioner inte lagt fram några förslag om ändrade anslag inom detta utgiftsområde. Företrädarna i utskottet för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har ändå avstått från att delta i beslutet om anslag eftersom de anser att deras respektive budgetalternativ bör ses som sammanhållna paket, där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vidare förordar utskottet att riksdagen godkänner regeringens förslag om ett nytt mer tillväxtinriktat mål för politikområdet. Det nya målet – ”Utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft” – ger en god grund för den inriktning av politiken som såväl regeringen som utskottet emotser. I en reservation (s, v) avvisas förslaget om ett nytt mål och hävdas att det nuvarande målet – ”Väl fungerande och hållbara lokala arbetsmarknadsregioner med en god servicenivå i alla delar av landet” – är mer ambitiöst och bör bibehållas.

När det gäller EG:s sammanhållningspolitik anser utskottet att planeringen syftar till att resurserna ska användas på ett effektivt sätt, medan reservanter (s) har uppfattningen att det finns utrymme för förbättringar av effektiviteten.

I frågor om organisering och lokalisering av statliga myndigheter bör nuvarande principer följas i enlighet med de grunder som riksdagen uttalat. Samtidigt måste det finnas en öppenhet för nya åtgärder på sikt, menar utskottet. Enligt en reservation (v) bör regeringen lägga fast en nationell plan på fem alternativt tio års sikt med inriktningen att delar av statlig verksamhet omlokaliseras.

Yrkanden om återförande av vattenkraftsmedel till de producerande regionerna eller om en utredning av ett sådant system avstyrks av utskottet, som erinrar om gällande principer för statens budgetsystem. I en reserva-

tion (v) begärs att regeringen låter utreda hur en del av de värden som vattenkraften genererar ska kunna återföras till de vattenkraftsproducerande regionerna och därefter lägga fram ett sådant förslag i riksdagen.

Enligt utskottets uppfattning utgör den förordade regionala tillväxtpolitiken en god grund för utveckling i alla delar av landet, och myndigheternas ökade samarbete kan förväntas leda till förbättringar i tillgängligheten av service. Ett ettårigt moratorium för berörda myndigheters serviceförsämringar föreslås i en reservation (v).

Samtliga motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	5
Redogörelse för ärendet	7
Utskottets överväganden	8
Inledning	8
Mål för och inriktning av den regionala tillväxtpolitiken	8
Propositionen	8
Motionerna	10
Vissa kompletterande uppgifter	10
Utredningsarbete	10
Stödområdesindelning	11
Utskottets ställningstagande	11
Europeiska unionens sammanhållningspolitik	12
Bakgrund	13
Motionen	14
Vissa kompletterande uppgifter	14
Utskottets ställningstagande	15
Organisering och lokalisering av myndigheter	15
Motionerna	15
Vissa kompletterande uppgifter	17
Bakgrund	17
Aktuellt omställningsarbete	18
Regeringen	19
Utskottets ställningstagande	20
Återförande av vattenkraftsmedel	21
Motionerna	21
Vissa kompletterande uppgifter	22
Utskottets ställningstagande	23
Landsbygds-, glesbygds- och skärgårdsfrågor	23
Motionerna	24
Vissa kompletterande uppgifter	25
Pågående arbete, uppdrag och utredningar	25
Samverkan mellan myndigheter	26
Service	26
Skärgårdarna	28
Utskottets ställningstagande	28
Utvecklingen i län och regioner	30
Motionerna och vissa kompletterande uppgifter	30
Utskottets ställningstagande	30
Anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling	31
Regionala tillväxtåtgärder (33:1)	31
Propositionen	31
Landsbygdslån (33:2)	32
Propositionen	32
Transportbidrag (33:3)	32
Propositionen	32

Motionerna	32
Vissa kompletterande uppgifter	32
Glesbygdsverket (33:4)	33
Propositionen	33
Vissa kompletterande uppgifter	34
Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006	
(33:5)	34
Propositionen	34
Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013	
(33:6)	34
Propositionen	34
Utskottets ställningstagande	35
Reservationer	36
1. Mål för och inriktning av den regionala tillväxtpolitiken, punkt 1 (s, v)	36
2. Europeiska unionens sammanhållningspolitik, punkt 2 (s)	37
3. Organisering och lokalisering av myndigheter, punkt 3 (v)	37
4. Återförande av vattenkraftsmedel, punkt 4 (v)	38
5. Landsbygds-, glesbygds- och skärgårdsfrågor, punkt 5 (v)	39
Särskilda yttranden	41
1. Anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling, punkt 7 (s)	41
2. Anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling, punkt 7 (v, mp)	41
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	42
Propositionen	42
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	42
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	45
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2008 under utgiftsområde 19 Regional utveckling	52
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets förslag till anslag för år 2008 under utgiftsområde 19 Regional utveckling	53
<i>Bilaga 4</i>	
Motionsyrkanden rörande utvecklingen i län och regioner	54

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Mål för och inriktning av den regionala tillväxtpolitiken

Riksdagen godkänner det mål som regeringen föreslår för politikområdet Regional tillväxtpolitik och upphäver nuvarande mål för politikområdet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 19 punkt 1 och avslår motionerna 2007/08:Fi277 yrkande 98, 2007/08:N277 och 2007/08:N347 yrkandena 1 och 2.

Reservation 1 (s, v)

2. Europeiska unionens sammanhållningspolitik

Riksdagen avslår motion 2007/08:N347 yrkande 3.

Reservation 2 (s)

3. Organisering och lokalisering av myndigheter

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:N212, 2006/07:N271 yrkande 4, 2006/07:N292 yrkandena 1 och 2, 2006/07:N323, 2006/07:N363, 2007/08:N207 yrkandena 1 och 2, 2007/08:N210, 2007/08:N216, 2007/08:N230, 2007/08:N255, 2007/08:N308, 2007/08:N315, 2007/08:N338 yrkandena 1 och 2, 2007/08:N341 yrkande 3, 2007/08:N370 och 2007/08:N382.

Reservation 3 (v)

4. Återförande av vattenkraftsmedel

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:N224, 2007/08:N227 yrkandena 1 och 2, 2007/08:N231, 2007/08:N244 och 2007/08:N341 yrkande 7.

Reservation 4 (v)

5. Landsbygds-, glesbygds- och skärgårdsfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ337 yrkande 9, 2006/07:N294 yrkande 1, 2006/07:N333, 2006/07:N342, 2006/07:N353, 2007/08:N220, 2007/08:N261, 2007/08:N272, 2007/08:N278, 2007/08:N332, 2007/08:N333, 2007/08:N341 yrkandena 5 och 6, 2007/08:N342 yrkandena 1 och 3, 2007/08:N355 yrkande 1 och 2007/08:N385 yrkandena 1, 2 och 7.

Reservation 5 (v)

6. Utvecklingen i län och regioner

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:N202 yrkande 1, 2006/07:N223, 2006/07:N243, 2006/07:N250, 2006/07:N259, 2006/07:N271 yrkandena 1–3, 2006/07:N281, 2006/07:N285, 2006/07:N290, 2006/07:N294 yrkande 8, 2006/07:N316, 2006/07:N317, 2006/07:N318, 2006/07:N322, 2006/07:N328 yrkandena 1 och 2, 2006/07:

N346, 2006/07:N355, 2006/07:N359, 2006/07:N369, 2007/08:T488 yrkande 1, 2007/08:N201, 2007/08:N238, 2007/08:N269, 2007/08:N293, 2007/08:N303, 2007/08:N312, 2007/08:N317, 2007/08:N322, 2007/08:N331, 2007/08:N355 yrkande 4, 2007/08:N356, 2007/08:N358, 2007/08:N379 och 2007/08:N387.

7. Anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling

a) Bemyndigande för anslaget 33:1

Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2008 för ramanslaget 33:1 Regionala tillväxtåtgärder göra ekonomiska åtaganden som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför behov av framtida anslag på högst 2 700 000 000 kr under åren 2009–2016. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 19 punkt 2.

b) Bemyndigande för anslaget 33:6

Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2008 för ramanslaget 33:6 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013 göra ekonomiska åtaganden som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför behov av framtida anslag på högst 3 000 000 000 kr under åren 2009–2015. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 19 punkt 3.

c) Anslagen under utgiftsområde 19 Regional utveckling

Riksdagen anvisar för budgetåret 2008 anslagen under utgiftsområde 19 Regional utveckling enligt uppställning i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:1 utgiftsområde 19 punkt 4.

d) Motioner rörande anslagen m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:T220 och 2007/08:N347 yrkande 4.

Stockholm den 29 november 2007

På näringsutskottets vägnar

Karin Pilsäter

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Pilsäter (fp), Thomas Östros (s)¹, Bertil Kjellberg (m), Björn Hamilton (m), Carina Adolfsson Elgestam (s)², Hans Rothenberg (m), Jan Andersson (c), Alf Eriksson (s)³, Maria Plass (m), Berit Högman (s)⁴, Marie Weibull Kornias (m), Kent Persson (v)⁵, Karin Granbom (fp), Per Bolund (mp)⁶, Börje Vestlund (s)⁷, Eva-Lena Jansson (s)⁸ och Lars Lindén (kd).

¹⁻⁸ Avstår från ställningstagande under punkt 7.

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlas

dels proposition 2007/08:1 (budgetpropositionen) såvitt gäller utgiftsområde 19 Regional utveckling,

dels 34 motionsyrkanden från allmänna motionstiden hösten 2006,

dels 55 motionsyrkanden från allmänna motionstiden hösten 2007.

Näringsminister Maud Olofsson har inför utskottet i samband med information om aktuella EU-frågor i september 2008 även informerat om det då aktuella läget när det gällde transportbidraget.

Utskottets överväganden

Inledning

Utgångspunkten för detta betänkande är att ramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling är fastställd för år 2008. Riksdagens majoritet biföll den 21 november regeringens förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden (prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU1). Av tabellen i bilaga 2 framgår regeringens förslag till anslag under utgiftsområdet. Oppositionspartierna har i sina budgetmotioner inte lagt fram några förslag om ändrade anslag.

I det följande tas inledningsvis upp mål och allmän inriktning av den regionala tillväxtpolitiken mot bakgrund av förslag i budgetpropositionen (prop. 2007/08:1, utgiftsområde 19 Regional utveckling) och motioner på området. Vidare behandlar utskottet motioner rörande EG:s sammanhållningspolitik och återförande av vattenkraftsmedel till de bygder där de genereras. När det gäller organisering och lokalisering av myndigheter samt landsbygds-, glesbygds- och skärgårdsfrågor behandlas motioner från dels den allmänna motionstiden hösten 2006, dels den allmänna motionstiden hösten 2007. Därutöver tillkommer ett antal motionsyrkanden rörande utvecklingen i särskilda län och regioner. Slutligen behandlas anslagsfrågor. Beslut om anslagen inom ett utgiftsområde fattas genom *ett* beslut. De olika anslagen ska alltså fastställas i ett och samma beslut.

Mål för och inriktning av den regionala tillväxtpolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag om ett mer tillväxtinriktat mål för politikområdet och avslår samtliga motionsyrkanden.

Jämför reservation 1 (s, v).

Propositionen

År 2001 beslutade riksdagen att målet för den regionala utvecklingspolitiken skulle vara ”Väl fungerande och hållbara lokala arbetsmarknadsregioner med en god servicenivå i hela landet” (prop. 2001/02:4, bet. 2001/02:NU4). Regeringen föreslår nu en ny målformulering för den regionala tillväxtpolitiken. I syfte att ge området en tydligare betoning på tillväxt föreslås att målet ska vara ”Utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft”.

Insatserna ska bidra till att skapa långsiktigt livskraftiga näringslivsstrukturer. Vidare bör politiken i större omfattning bygga såväl på individers egen handlingskraft som på ett lokalt och regionalt ansvar och inflytande över statliga tillväxtresurser.

Med utvecklingskraft avses att regioner i alla delar av landet ges gynnsamma förutsättningar för att stärka sin konkurrenskraft på såväl lokal och regional som global nivå. Vidare är innebörden att politiken ska vara hållbar, dvs. att den ska bidra till att nuvarande och kommande generationer av kvinnor och män kan erbjudas sunda ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden.

En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och företag är viktigt för att regioner ska kunna utvecklas. En förutsättning för att uppnå målet är en väl fungerande samordning mellan politikområdena på nationell nivå samt mellan planeringsnivåerna på lokal, regional, nationell och EU-nivå.

Politiken har delvis olika instrument i olika delar av landet. Enligt regeringen finns det ett fortsatt behov av insatser för geografiskt avgränsade områden. Vidare bör effekterna av den förda politiken kunna avläsas.

Regeringens politik för regionerna ska betona just tillväxten. Som en följd av regeringens nya politik ska politikområdet benämnas Regional tillväxt. I konsekvens härmed avser regeringen att föreslå att även utgiftsområdet får en ny benämning; förslag härom kommer i 2008 års ekonomiska vårproposition.

Några väsentliga punkter i den regionala tillväxtpolitikens inriktning är:

- Ett ytterligare stärkt lokalt och regionalt inflytande och ansvar över statliga medel.
- Tillvaratagande av de unika förutsättningar för individers utvecklingskraft och företags konkurrenskraft som finns i olika typer av regioner såsom gles- och landsbygd, små och medelstora städer samt i storstadsområden.
- En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet.

Enligt regeringen kommer åtgärder inom näringspolitiken för att främja ett bättre entreprenörsklimat och bättre villkor för företag också att vara av stor betydelse för att bidra till en hållbar regional tillväxt. Generella insatser som regelförenklingar och tillgång på riskkapital är viktiga. Ett utvecklat samarbete mellan närings-, regionala tillväxt- och kulturpolitiken har påbörjats och en dialog med aktörer inom kulturområdet och näringslivet inleddes under hösten 2007. För att främja utvecklingskraften i gles- och landsbygd kommer regeringen att utarbeta en nationell strategi för landsbygden.

När det gäller service i hela landet måste samordnade lösningar mellan offentlig och privat service utvecklas, anser regeringen. Vidare måste en fortsatt effektivisering av den offentliga tjänsteproduktionen möjliggöras.

Den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013 utgör en plattform för en helhetssyn och tvär-sektoriell styrning.

Motionerna

Socialdemokraterna motsätter sig i motion 2007/08:Fi277 den av regeringen föreslagna nya målsättningen, som enligt deras uppfattning tyder på en lägre ambitionsnivå. Målet för den regionala utvecklingspolitiken bör vara oförändrat. Det är viktigt att alla delar av landet kan bidra till Sveriges utveckling och tillväxt trots sina skilda förutsättningar. De bästa kunskaperna om de lokala förutsättningarna finns lokalt, inte centralt. Även i motion 2007/08:N347 (s) avvisas det föreslagna nya målet för regional tillväxtpolitik. Eftersom tillväxtförutsättningarna skiljer sig åt i olika regioner måste ansvaret för utvecklingen delas av staten, regionerna och kommunerna. Den nationella tillväxten är summan av tillväxten i landets alla delar. Företrädare för regionerna bör därför i stor utsträckning få ansvaret i fråga om utvecklingsmedel och strukturfondsmedel.

I motion 2007/08:N277 (s) är motionärerna kritiska mot att Kramfors och Sollefteå är inplacerade i olika stödområden trots att de har likartade förutsättningar. Regeringen bör därför se över möjligheterna att placera kommuner med i stort sett snarlika villkor i samma stödområde, menar motionärerna.

Vissa kompletterande uppgifter

Utredningsarbete

Under hösten 2007 har Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) publicerat en studie med titeln Effektvärdering av det regionala utvecklingsbidraget (A2007:016). I sammanfattning är ITPS slutsatser följande:

Målen med det regionala utvecklingsbidraget (numera kallat regionalt investeringsstöd) har under den studerade perioden 1990–1999 främst varit att främja tillväxt samt samhällsekonomiskt och i övrigt lämplig lokalisering av näringslivet. Avseende tillväxtmålet har ITPS funnit att regionalt utvecklingsbidrag (RUB) tycks ha haft en positiv inverkan på antalet anställda, mätt för perioden 1990–1999 som helhet. När det gäller avkastning finns det däremot inte statistiskt säkerställda skillnader mellan RUB-företagen och företagen i kontrollgruppen. Skillnaden i investeringar mellan de båda grupperna är statistiskt säkerställd, vilket innebär att stödföretagen i betydande omfattning tycks ha använt stöden för investeringsändamål. En beräkning av sannolikheten att överleva för de båda grupperna visar att skillnaden mellan grupperna är mycket liten.

Stödområdesindelning

EG-kommissionen har godkänt att Sverige får ha nationella stödområden som omfattar 15,3 % av befolkningen under perioden 2007–2013 jämfört med 15,9 % under den tidigare perioden.

När det gäller nationella stödområden anmälde regeringen under år 2006 en ny stödkarta till kommissionen. Denna godkändes av kommissionen i december 2006. Därefter har regeringen gjort en indelning i stödområde A respektive B (förordning 1999:1382 med ändringar t.o.m. förordning 2007:62).

Från och med år 2007 ingår inte längre Luleå, Umeå och Sundsvalls kommuner i stödområde. Tillkommer gör följande kommuner: Ockelbo, Hedemora, Mellerud, Färgelanda, Gullspång, Töreboda, Mariestad, Väster-
vik, Vimmerby, Hulfsfred och Högsby. Enligt uppgift är regeringens bedömning att de områden som nu tillkommit på stödområdeskartan har jämförbara behov av stöd för sin strukturomvandling med många av de områden som redan tidigare ingått i stödområdet.

Under innevarande period – liksom tidigare – ligger Sollefteå respektive Kramfors kommuner i olika stödområden (A respektive B). Det underlag som används vid indelningen av stödområden består enligt uppgift från Regeringskansliet av följande statistik: bruttoregionprodukt per sysselsatt, arbetslöshet, befolkningsutveckling, sysselsättningsutveckling samt andel industrisysselsatta. Dessutom bedöms faktorer som geografiskt läge, lokal arbetsmarknad, tidigare stödområdestillhörighet och utbildningsnivå.

Utskottet har tidigare redovisat principerna för stödområdesindelningen (senast i bet. 2004/05:NU2 s. 29). Bland annat har utskottet betonat vikten av att systemet med stödområden är stabilt. Vidare anfördes att den nationella stödområdesindelningen numera till stor del bestäms av EG-kommissionens riktlinjer, och att varken riksdagen eller regeringen har annat än begränsade möjligheter att påverka dessa.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening ger målet ”Utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft” en god grund för den inriktning av politiken som regeringen redovisat i budgetpropositionen. Det är en aktiv förnyelsepolitik som ger alla delar av landet möjligheter att utvecklas av egen kraft och bidra till det gemensamma, där individernas egen handlingskraft är en viktig hörnsten för de samfälliga ansträngningarna att öka tillväxt och konkurrenskraft.

En inriktning på stärkt lokalt och regionalt inflytande och ansvar över de statliga tillväxtresurserna bidrar till att skapa engagemang på olika nivåer.

Utskottet instämmer med regeringen i att det är viktigt med en god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet. Det gäller bl.a. att samordna statlig och offentlig service med annan verksamhet som finns nära medborgarna för att få ett

effektivt system. Samtidigt står det klart att nuvarande målformulering är svår därigenom att en ”god tillgång till service” inte kan definieras generellt. (*Tillgängligheten* till olika slags service redovisas dock av Glesbygdverket.) Sammantaget anser utskottet att den nya målformuleringen ger uttryck för ökade ambitioner när det gäller tillväxt i landet.

Yrkandena i motionerna 2007/08:Fi277 (s) och 2007/08:N347 (s) med begäran om avslag på regeringens förslag om nytt mål och bibehållande av det nuvarande målet bör avslås av riksdagen. Utskottet ställer sig främmande för de motiveringar som framförs i motionerna, dvs. att den nya målformuleringen skulle vara uttryck för en lägre ambitionsnivå. Enligt utskottets uppfattning är det tvärtom. Det nya målet speglar utökade ambitioner.

När det gäller yrkandet i motion 2007/08:N347 (s) om ökat lokalt och regionalt inflytande över utvecklingsmedel och strukturfondsmedel anser utskottet att förslaget ligger i linje med den inriktning som planeras. Enligt regeringen ska medborgare och företag få bättre förutsättningar för att påverka utvecklingen i sin egen region, och regionala företrädare ska ha inflytande över de statliga tillväxtresurserna. Vidare ska samordningen mellan politikområdena på nationell nivå samt mellan planeringsnivåerna på lokal, regional, nationell och EU-nivå betonas. Något tillkännagivande av det slag som motionärerna föreslår är därför inte motiverat.

I fråga om stödområdesindelningen har den nya kartan för nationella stödområden godkänts av kommissionen. Utskottet, som än en gång vill betona vikten av att systemet med stödområden är stabilt, har förtroende för regeringens metodik i fråga om stödområden. Kravet i motion 2007/08:N277 (s) avvisas därför.

Sammantaget är utskottet av samma mening som regeringen i frågor som rör inriktningen av den regionala tillväxtpolitiken under nästa budgetår. Utskottet anser därför att riksdagen ska godkänna det nya mål som regeringen föreslagit för området regional tillväxtpolitik och avslå här aktuella motionsyrkanden.

Europeiska unionens sammanhållningspolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om effektiv användning av EU-medel med hänvisning till att planeringen syftar till en effektiv hantering av medlen.

Jämför reservation 2 (s).

Bakgrund

För programperioden 2007–2013 ska de europeiska strategiska riktlinjerna bidra till att skapa en tydligare koppling mellan strukturfondsinsatser och de mål som lagts fast inom ramen för EU:s Lissabonstrategi. Den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013, vilken beslutades av regeringen i december 2006, fastställer riktlinjer för strukturfondsprogrammets genomförande i Sverige avseende innehåll och förvaltning.

Länsstyrelserna i Norrbottens, Jämtlands, Gävleborgs, Örebro, Jönköpings och Stockholms län samt Skåne läns landsting och Västra Götalands läns landsting lämnade, enligt regeringens uppdrag, i oktober 2006 in förslag till åtta regionala strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning. Regeringen beslutade i januari 2007 att förslagen till program skulle överlämnas till kommissionen för förhandlingar och beslut. I augusti 2007 beslutade kommissionen att godkänna programmen. Regeringen har utsett Verket för näringslivsutveckling (Nutek) till förvaltande och attesterande myndighet för de åtta regionala strukturfondsprogrammen. Ett gemensamt strukturfondspartnerskap ska bildas för varje regionalt strukturfondsprogram och motsvarande regionala plan för det nationella strukturfondsprogrammet. Partnerskapen påbörjar sitt arbete under hösten 2007.

Vidare redovisar regeringen det territoriella samarbetet där de gränsregionala programmen benämns Nord, Botnia-Atlantica och Sverige-Norge. Förvaltande och attesterande myndigheter för respektive program är länsstyrelserna i Norrbotten, Västerbotten och Jämtland. Nutek är förvaltande och attesterande myndighet för programmet Öresund-Kattegatt-Skagerack. För programmen Central Baltic och South Baltic finns förvaltande och attesterande myndighet i Finland respektive Polen.

Utöver dessa gränsregionala program deltar Sverige i tre transnationella program för regional utveckling: Östersjöprogrammet, Nordsjöprogrammet och Norra Periferin. Sverige deltar även i interregionalt samarbete genom Interreg IVC och vissa andra program.

För programperioden 2007–2013 har Sverige tilldelats ca 17 miljarder kronor i löpande priser från EG:s två strukturfonder: Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). Målet för regional konkurrenskraft och sysselsättning innefattar ca 14,6 miljarder kronor (ERUF och ESF), och den svenska tilldelningen för målet för territoriellt samarbete innefattar ca 2,4 miljarder kronor (ERUF). Ramen för de territoriella program som hanteras utanför Sverige är ca 9,1 miljarder kronor (ERUF).

I de åtta regionala strukturfondsprogrammen för perioden 2007–2013 är de fem största prioriterade områdena med uppskattade medel från EU följande:

Innovation och förnyelse

- Forskning och utveckling, innovation samt entreprenörskap, ca 5,4 miljarder kronor.
- Förnybar energi och energieffektivitet, ca 0,5 miljarder kronor.
- Turism, kultur och storstad, ca 0,5 miljarder kronor.

Tillgänglighet

- Informationsområdet, ca 0,9 miljarder kronor.
- Transport, ca 0,6 miljarder kronor.

Motionen

I motion 2007/08:N347 (s) talar motionärerna för en effektiv användning av EU-medel genom stimulans av en levande landsbygd, grön teknik och en växande besöksnäring. Ett stort antal arbetstillfällen kan enligt motionärerna skapas genom det utökade landsbygdsprogrammet och EU:s strukturfonder.

Vissa kompletterande uppgifter

De nya strukturfondsprogrammen fokuserar främst på förutsättningar för företagande och entreprenörskap, innovationer samt på att öka tillgängligheten. Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) har gjort en förhandsutvärdering av programmen. Ett generellt påpekande från ITPS är att tidigare erfarenheter av strukturfonder har kunnat vävas in i programskrivningen. Målen har dock inte i alla program varit så tydliga och mätbara som vore önskvärt, menar ITPS. Det framgår av strukturfondsprogrammen att ITPS kommentarer har ansetts värdefulla för färdigställande av programmen.

Enligt regelverket (rådets förordning (EG) nr 1083/2006) ska utvärderingar genomföras före, under och efter programperioden. Medlemsstaterna ska – om så är lämpligt – göra en utvärderingsplan som beskriver den preliminära utvärderingsverksamhet som staten avser att genomföra under programperioden 2007–2013. I Sverige är en sådan plan enligt uppgift från Regeringskansliet under utarbetande och förväntas bli klar i februari 2008. I planen kommer att redovisas hur förvaltande myndigheter tänker bedriva sitt uppföljningsarbete och de utvärderingar som Sverige planerar att genomföra inom området. Även kommissionen får göra utvärderingar. Vidare har varje strukturfondsprogram ett antal indikatorer som ska följas upp och årligen rapporteras till kommissionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att arbetet när det gäller EG:s strukturfonder för den inledda strukturfondsperioden 2007–2013 löper planenligt. En tydligare koppling mellan strukturfondsinsatser och de mål som lagts fast inom ramen för EU:s Lissabonstrategi är en utformning som främjar tillväxten.

Arbetet under framtagandet av programmen och förhandlingarna med kommissionen har enligt Näringsdepartementet präglats av ett stort engagemang på lokal och regional nivå. Samarbetet har också varit smidigt mellan den nationella och den regionala nivån.

När det gäller frågan om effektiv användning av EU-medel, vilken tas upp i motion 2007/08:N347 (s), har utskottet ingen annan synpunkt än motionärerna i frågan om att resurserna bör utnyttjas på ett effektivt sätt. Enligt utskottets uppfattning är det positivt att det mest prioriterade området i de regionala strukturfondsprogrammen är ”innovation och förnyelse”. Åtgärderna tar sikte på förnyelse av näringslivet och stimulans av människors förmåga att starta företag, såväl inom grön teknik och turism som inom andra områden. De regionala synpunkterna kommer att kunna tas till vara genom programmets strukturfondspartnerskap och deras samråd med den länsaktör som har samordningsansvaret för det regionala tillväxtarbetet (länsstyrelser, samverkansorgan eller regionala självstyrelseorgan). Utskottet vill vidare erinra om det arbete med uppföljning och utvärdering som planeras för den nu inledda strukturfondsperioden.

Med hänvisning till vad som anförts anser utskottet att riksdagen bör avslå det aktuella motionsyrkandet.

Organisering och lokalisering av myndigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden med hänvisning till att nu gällande principer för lokalisering av myndigheter bör följas samtidigt som det måste finnas öppenhet för nya åtgärder på sikt.

Jämför reservation 3 (v).

Motionerna

I motion 2006/07:N323 (s) framhålls betydelsen av att statlig verksamhet bedrivs över hela landet, inte bara för att öka antalet arbetstillfällen utan i första hand med hänsyn till vikten av att staten finns representerad ute i landet.

Storstädernas förorter håller på att utarmas på näringsliv och service, hävdas det i motion 2006/07:N363 (s). Därför bör myndigheter flytta från den dyra citykärnan i Stockholm till exempelvis Rågsved, Vårberg, Tensta etc. En sådan omlokalisering kan betyda att stadsdelarna utvecklas och att segregationstendenserna bryts.

Lokalisering av statlig verksamhet som är av större vikt eller på annat sätt av principiellt intresse bör underställas riksdagen i enlighet med riksdagsbeslut från år 1996, uttalas det i motion 2006/07:N271 (fp). Inte en enda gång under den socialdemokratiska regeringens period har detta skett, hävdar motionären.

I motion 2006/07:N212 (v) påpekas att det finns behov av en nationell plan för lokalisering av statliga verk och myndigheter. Motionärerna anser att såväl nya som befintliga myndigheter måste prövas för omlokalisering till orter utanför Stockholmsområdet i första hand. Myndigheterna måste även efter en omlokalisering kunna utföra sina arbetsuppgifter effektivt, menar motionärerna. Stor hänsyn bör vidare tas till de anställda och deras familjer i samband med en omlokalisering. Omlokaliseringsplanen bör vara långsiktig och avse fem alternativt tio år. Ett motsvarande yrkande med krav på upprättande av en omlokaliseringsplan läggs fram i motion 2007/08:N341(v).

Det är viktigt att regionala konsekvenser inte enbart beaktas ur den enskilda myndighetens perspektiv, anføres det i motion 2007/08:N216 (s). Det krävs en helhetssyn på de statliga myndigheternas lokalisering av arbetsplatser, anser motionären.

Regeringens spariver leder till att den statliga servicen utarmas i inlandskommunerna, sägs det i motion 2007/08:N230 (s). En konsekvensanalys av de organisationsförändringar som myndigheterna genomför bör presenteras av regeringen.

I motion 2007/08:N315 (s) framhålls att regeringen bör ha som målsättning att upprätthålla perspektivet om decentralisering av den statliga verksamheten och aktivt motarbeta tendenser till ”återlokalisering” vid omorganisationer.

Motionärerna till motion 2007/08:N370 (s) anser att regeringen måste se till att en god servicenivå i alla delar av landet kan upprätthållas. Utvecklingen går enligt motionärerna åt helt motsatt håll genom att statliga myndigheter centraliserar sin handläggning. Att statlig verksamhet måste bedrivas effektivt står inte i motsatsställning till att statliga myndigheter och företag lever upp till målet om en god servicenivå i alla delar av landet.

I motion 2007/08:N382 (s) argumenteras för att det alltid bör göras en noggrann utvärdering av huruvida annan statlig verksamhet kan lokaliseras till en kommun som förlorat statliga arbetstillfällen vid rationaliseringar. Det finns enligt motionären en uppenbar risk för att akademisk kompetens försvinner från mindre orter.

Omlokalisering av statliga myndigheter måste alltid föregås av en konsekvensanalys som tar hänsyn till såväl regionalpolitiska aspekter som effekter inom andra sektorer av samhället, sägs det i motion 2007/08:N210 (m). En omlokalisering innebär ofta en centralisering. Även fördelarna med en decentralisering bör enligt motionärerna belysas.

I motion 2007/08:N255 (m) framhålls att det är viktigt att tydliggöra regelverket vid statliga effektiviseringar så att större hänsyn tas till att hela Sverige ska leva.

Det är olyckligt om tillväxten i Sveriges storstadsområden hindras på grund av att personal saknas, anser motionärerna till motion 2007/08:N308 (m, kd). En aspekt med regionalpolitisk utgångspunkt är att den statliga arbetsmarknaden för akademiker bör breddas till orter utanför storstäder och högskoleorter.

I motion 2007/08:N338 (c) argumenterar motionärerna för att nytillkommande statlig verksamhet i första hand ska lokaliseras till orter utanför Stockholmsregionen. Med exempel från Storbritannien och Irland sägs att en omlokalisering av statlig verksamhet ligger i såväl huvudstatens som övriga landets intresse.

Sveriges regioner har inte fått samma förutsättningar när det gäller lokalisering av statliga verk, sägs det i motionerna 2006/07:N292 (fp) och 2007/08:N207 (fp). Om ett statligt verk utlokaliseras innebär det fler arbetstillfällen till orten och ett ökat skatteunderlag. I tidigare lokaliseringsdiskussioner har det klart uttalats att nyetablering i Stockholmsområdet ska undvikas, om inga avgörande invändningar finns. När nya myndigheter har bildats är det ibland med annan postadress än Stockholm men oftast i dess omedelbara närhet. De samhälleliga konsekvenserna av koncentrationen av statliga verk och styrelser till Stockholmsområdet måste därför utredas, anför motionären.

Vissa kompletterande uppgifter

Bakgrund

I arbetsmarknadsutskottets betänkande 1996/97:AU2 från hösten 1996 preciserades av riksdagen tidigare fastlagda principer för lokalisering av statlig verksamhet (bet. 1989/90:AU13). Möjligheterna att placera myndigheter i länscentrum eller vissa andra orter i eller i anslutning till nationella regionalpolitiska stödområden borde alltid i första hand övervägas. Vidare anförde arbetsmarknadsutskottet att en alternativ lokalisering kunde vara orter eller regioner där statlig verksamhet läggs ned eller som i övrigt är mindre väl försörjda med sådan verksamhet. I vart fall borde en annan lokaliseringsort än Stockholm övervägas. En utgångspunkt skulle dock vara att myndigheterna även efter en sådan lokalisering ska kunna utföra sina arbetsuppgifter effektivt. Enligt arbetsmarknadsutskottets uppfattning borde frågor om lokalisering av statlig verksamhet som är av större vikt

eller på annat sätt av principiellt intresse underställas riksdagen. På arbetsmarknadsutskottets förslag riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen av denna innebörd.

Hösten 1998 övertog näringsutskottet beredningsansvaret i riksdagen för de regionalpolitiska frågorna inklusive omlokaliseringsfrågor. De fastlagda principerna har inte ändrats under den tid näringsutskottet har haft ansvar för frågorna.

Utskottet har tidigare behandlat frågan om omlokalisering av statliga arbetstillfällena, bl.a. i ett brett perspektiv i samband med frågan om utvecklingsprogram för kommuner med särskilda omställningsproblem (skr. 1999/2000:33, bet. 1999/2000:NU10). Ett enhälligt utskott konstaterade i nämnda betänkande att det förelåg principer för såväl myndighetslokalisering som beslutshandling i sådana ärenden. Innebörden är bl.a. att riksdagen kan förvänta sig att regeringen underställer riksdagen lokaliseringsärenden som är av större vikt eller på annat sätt av principiellt intresse.

Aktuellt omställningsarbete

Omställningen av Försvarsmaktens verksamhet ledde till en väsentlig neddragning av militär personal i vissa lokala arbetsmarknadsregioner (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU5). De mest berörda regionerna var Östersund, Arvidsjaur, Karlstad/Kristinehamn och Gotland. Mot denna bakgrund redovisade den dåvarande regeringen sina planer att genomföra betydande ny- och omlokaliseringar till dessa regioner. Efter utredningsarbete stod det klart att ett antal myndigheter, antingen hela eller delar av, skulle omlokaliseras under perioden 2006–2008. Ett fortsatt utredningsarbete (dir. 2005:106) rörde de statliga tjänstemän som valde att inte flytta med vid omlokaliseringen och som omfattades av trygghetsavtalet. I enlighet med tilläggsdirektiven till denna utredning (dir. 2005:148) inrättades en särskild omställningsorganisation för personal som väljer att inte flytta med. Den särskilda utredaren (Gert Persson) överlämnade i december 2006 en delrapport om verksamheten (Fi2006/1224), vilken går under namnet Komom. Verksamheten ska enligt direktiven pågå under perioden 2006–2008. Lokaler har hyrts för verksamheten, där de berörda personalgrupperna kan erbjudas datautrustade arbetsplatser. De tjänster som Komom erbjuder är

- hemvist under omställningstiden,
- stödsamtal för personer som mår dåligt på grund av situationen,
- personprofilanalys,
- coaching inom karriär- och yrkesval,
- hjälp med datorbehandling,
- viss seminarieverksamhet m.m.

Nära kontakter har ägt rum mellan Komom och Trygghetsstiftelsen. En gemensam erfarenhet är att färre personer än som tidigare angavs faktiskt har blivit aktuella för omställningsarbete. Av de 76 personer som Komom under år 2006 haft arbetsledaransvar för är situationen följande enligt delrapporten från december 2006:

16 personer har fått nytt arbete, 13 personer har startat eget företag, 11 personer går i längre utbildningar, 5 personer har valt en pensionslösning och 31 personer var fortsättningsvis knutna till Komom.

Regeringen

Samverkan mellan statliga myndigheter tas upp i direktiven till en översyn av den statliga förvaltningens uppgifter och organisation (dir. 2006:123). Utredningen syftar bl.a. till effektivisering genom att få till stånd en tydligare och mer överskådlig statlig förvaltningsstruktur som förenklar kontakterna för medborgare och företag och underlättar samverkan mellan statliga myndigheter och mellan statlig och kommunal förvaltning. En delredovisning ska lämnas senast den 15 december 2007 och en slutredovisning med förslag senast den 15 december 2008.

I förordning (2007:713) om regionalt tillväxtarbete, vilken träder i kraft i januari 2008, berörs särskilt de statliga myndigheternas roll i det regionala tillväxtarbetet. De statliga myndigheterna ska, inom sina verksamhetsområden, verka för att målet för den regionala tillväxtpolitiken uppnås och beakta detta inom sin verksamhetsplanering. Prioriteringarna i den nationella strategin för konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013 ska utgöra grunden. En uppmaning riktas till myndigheterna att de ska prioritera myndighetsgemensamma insatser i det regionala tillväxtarbetet. Vidare ska de beakta möjligheterna till decentralisering av sina verksamheter och – när verksamhetsminskningar övervägs – samråda med andra berörda myndigheter, kommuner m.fl. Länsstyrelsen eller annat ansvarigt organ ska informeras om verksamhetsförändringar som har betydelse för tillväxten i regionen. De regionala statliga myndigheterna ska också informera sig om det regionala utvecklingsprogrammets mål för länets utveckling och för länsstyrelsen eller annat ansvarigt organ redovisa hur de avser att bidra till målen i det regionala utvecklingsprogrammet.

Riksdagen

En interpellation om arbetstillfällen till Kristinehamn (ip. 2006/07:372) av Berit Högman (s) besvarades av näringsminister Maud Olofsson i mars 2007. Näringsministern hade dessförinnan besvarat likartade frågor av Stefan Wikén (s) och Gunilla Wahlén (v) om ersättningsarbeten i Östersund respektive Gotland (fr. 2006/07:174 resp. 2006/07:406). Beskedet från näringsministern var att hon inte hade någon annan intention än att i huvudsak fullfölja det försvarspolitiska beslutet och den tidigare regering-

ens lokaliseringsbeslut. Samtidigt menade hon att det är viktigt att statlig verksamhet omprövas med jämna mellanrum för att kunna bedrivas rationellt och effektivt.

På en skriftlig fråga (fr. 2006/07:162) från Fredrik Olovsson (s) om regional hänsyn i lokaliseringsfrågor svarade statsrådet Mats Odell i november 2006 att regionalpolitiska aspekter beaktas vid inrättande av en ny myndighet eller vid en omorganisation av en befintlig myndighet. Därefter bestämmer myndigheterna i största möjliga utsträckning själva över sin organisation. Att de statliga myndigheterna alltmer har koncentrerat sin verksamhet till större orter hänger samman med behovet av att effektivisera förvaltningen. Samtidigt är det viktigt att statliga myndigheter har en sådan lokal närvaro att de kan ge medborgare och företag en god service, svarade statsrådet.

Frågan om statliga företags regionalpolitiska hänsyn behandlade utskottet i det nyligen justerade betänkandet 2007/08:NU4. I sammanhanget togs olika frågor upp med koppling till statens ägarutövning. Utskottet såg därvid inte något behov av att riksdagen skulle göra uttalanden i denna typ av frågor och avstyrkte motsvarande motionsyrkanden. Motsatt uppfattning uttalades i en reservation (v).

Utskottets ställningstagande

Omlokalisering av statliga myndigheter har diskuterats i riksdagen under flera årtionden. Främst har tillämpningen av de gällande principerna kritiserats i framlagda motioner.

De nu gällande principerna för lokalisering av statliga myndigheter, vilka redovisats ovan, utgår enligt utskottets uppfattning från kriterier som bör ge vägledning vid överväganden om lokalisering av nya myndigheter eller enheter.

Den omlokalisering som nu pågår kan ses ur flera synvinklar. Mycket tyder på att de myndigheter som omlokaliseras kommer att nyrekrytera en stor andel av den personal som behövs. Regeringens avsikt att noga följa utvecklingen när det gäller myndigheternas ekonomiska situation så att verksamheterna långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet är en betydelsefull markering.

Utskottet ser positivt på de ansträngningar som görs för att den del av personalen som inte följer med sina myndigheter till den nya lokaliseringssorten ska få stöd i sin nya situation. Det gäller både eventuella behov av krishantering och stöd för att hitta ny sysselsättning. Omställningsorganisationen ska arbeta under perioden 2006–2008 med omställningsuppgifter. Utskottet utgår från att nya erfarenheter successivt kan redovisas i de delrapporter som den särskilde utredaren ska lämna till regeringen. Vidare förutsätter utskottet att en utvärdering av omlokaliseringsprocessen görs efter år 2008 och att utvärderingen redovisas för riksdagen.

Utskottet instämmer i de synpunkter i frågan som näringsminister Maud Olofsson och statsrådet Mats Odell uttalat, nämligen att den statliga förvaltningen måste bedrivas på ett effektivt sätt och att myndigheterna själva har ett ansvar för att bedöma sin organisation. Den här tidigare redovisade översynen av den statliga förvaltningens uppgifter och organisation syftar till effektivisering, vilket kan ge ytterligare underlag för framtida beslut.

Samtidigt är det, som statsrådet Mats Odell framhållit, viktigt att statliga myndigheter har en sådan lokal närvaro i landet att de kan ge medborgare och företag en god service. Förordningen (2007:713) om regionalt tillväxtarbete, vilken redovisas i det föregående, innebär att myndigheterna själva eller med stöd av varandra ska verka för att finnas till hands för medborgarna.

Sammanfattningsvis anser utskottet att de nu gällande principerna för lokalisering av statliga myndigheter bör följas i överensstämmelse med de grunder som riksdagen uttalat. Samtidigt måste det finnas en öppenhet för att nya infallsvinklar och utredningsresultat på sikt kan visa på nya vägar. Med hänvisning till vad som anförts anser utskottet att det inte finns behov av något uttalande från riksdagens sida med anledning av de nu aktuella motionsyrkandena. De avstyrks således.

Återförande av vattenkraftsmedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår – med hänvisning till gällande principer för statens budgetsystem – motionsyrkanden om återförande av vattenkraftsmedel till de producerande regionerna eller om en utredning av ett sådant system.

Jämför reservation 4 (v).

Motionerna

Motionerna 2007/08:N231 (m), 2007/08:N224 (c), 2007/08:N227 (c), 2007/08:N244 (kd) och 2007/08:N341 (v) tar på olika sätt upp frågan om vattenkraftskommunernas situation med sikte på att skapa ett system för återföring av vattenkraftsmedel till dessa kommuner. Följande argument redovisas:

Vattenkraftskommunerna bör få del av de stora värden som skapas lokalt. Ett delvis annat argument är att de vattenkraftsproducerande områdena måste kompenseras för de ingrepp som kraftproduktionen orsakar. I Norge finns sedan länge ett väl fungerande system. Även en kanadensisk modell betecknas som intressant. Vidare är bristen på kapital, bl.a. i inlandet, ett stort problem i samband med etablering av nya företag. Därför skulle en överföring av medel från vattenkraften till de berörda kommunerna kunna lägga en grund för en utvecklingsfond med inriktning på

nyföretagande och kompetenshöjning. En utredning bör tillsättas för att utforma ett system för återförande av vattenkraftsmedel, och riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att återkomma med förslag på området.

Vissa kompletterande uppgifter

Frågan om återföring av vattenkraftsmedel eller i vissa fall del av intäkter från andra naturresurser till de bygder där de genereras har diskuterats under lång tid, senast hösten 2006 (bet. 2006/07:NU2). Utskottets principiella uppfattning i denna fråga har varit att nu gällande principer för statens budgethantering även fortsättningsvis bör gälla.

Med hänsyn till att det lokala näringslivet och invånarna kan ha vissa nackdelar från rekreationssynpunkt m.m. av exempelvis ett vattenkraftverk med tillhörande uppdämda områden har emellertid kompenstationstanken förts fram i samband med regelverket om bygde- och fiskeavgifter. Vid verksamhet som innebär drift av vattenkraftverk, vattenreglering eller ytvatentäkt m.m. finns det regler att tillståndsinnehavaren ska betala en särskild s.k. bygdeavgift till länsstyrelsen. Bestämmelserna finns i förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter och i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. Bygdemedel ska användas för att skydda eller restaurera vattenmiljöer samt till allmänna ändamål. Till det senare räknas ”investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna”.

Enligt regleringsbrev (Fi2007/5028 delvis) skulle länsstyrelserna senast den 1 april 2007 redovisa inbetalade belopp avseende bygdeavgifter för åren 2004 och 2005 samt den beslutade användningen av medlen. Svaret från Norrbottens län innebar exempelvis att det år 2005 fanns ett beslutsutrymme på 135 miljoner kronor, varav 49 miljoner kronor hade beviljats till olika ändamål som näringsliv, service och olika projekt. Enligt uppgift från Näringsdepartementet planeras en sammanställning av redovisningarna. Samtliga svar från länen har emellertid inte inkommit ännu.

På en skriftlig fråga (fr. 2006/07:1176) från Stefan Wikén (s) om utredning avseende återbäring till vattenkraftskommunerna svarade näringsminister Maud Olofsson i maj 2007 att frågan om vattenkraftsåterbäring till de regioner där vattenkraften finns har diskuterats och avslagits av riksdagen ett flertal gånger, senast i november 2006 (bet. 2006/07:NU2). Motiveringen var att sådan återbäring stred emot gällande principer för statens budgetsystem. Någon utredning planerades inte.

Den norska motsvarigheten till återföring av vattenkraftsmedel innebär att kraftverken betalar en naturresursskatt på 1,3 öre per kWh på ett genomsnitt av produktionen. Totalt sett beräknas skatteintäkterna uppgå till 1,5 miljarder norska kronor för år 2006. En fördelning av skattemedlen sker med 1,1 öre till kommunen och 0,2 öre till fylkeskommunen (länet). Med hänsyn också till inverkan av det norska skatteutjämningsystemet innebär skatten inte lika stora resurser netto till den enskilda kommunen.

I Kanada regleras vattenkraften av provinserna; det finns således inte ett kanadensiskt system utan tretton olika modeller för att hantera återföring av vattenkraftsmedel. I en provins med stor vattenkraftsproduktion, British Columbia, betalar vattenkraftverken en ”vattenhyra” till provinsen baserad på anläggningens kapacitet. Vidare är vattenkraftsföretagen befriade från ett antal skatter men de måste i stället betala motsvarande belopp till lokala och regionala åtgärder. Företagen ska också betala 1 % av vinsten från elförsäljningen inom ett visst område direkt till berörda kommuner. För kommuner och regioner som direkt påverkas av dammarna betalas ett bidrag som varierar mellan de olika anläggningarna.

Utskottets ställningstagande

Den principiella uppfattningen från utskottets sida har legat fast under lång tid. Den översiktliga redovisningen av systemen i Norge och Kanada ger inte underlag för en ändrad uppfattning. Således anser utskottet att nuvarande principer även fortsättningsvis ska gälla för statens budgethantering. Detta innebär att statliga inkomster från ett geografiskt område eller från en produktionsanläggning baserade på naturresurser inte ska kopplas till statliga utgifter i samma område. Om sådana kopplingar skulle införas skulle korrigeringar behöva göras till dessa kommuner via ett nytt kommunalt utjämningsystem eller via andra statliga budgetposter, vilket sammantaget leder till en svår genomtränglig statlig budgethantering.

Med hänsyn till att det lokala näringslivet och invånarna kan ha vissa nackdelar från rekreationssynpunkt m.m. av exempelvis ett vattenkraftverk med tillhörande uppdämda områden har emellertid compensationstanken förts fram i samband med det ovan nämnda regelverket om bygde- och fiskeavgifter. I den ovan redovisade översynen av bygdemedlen framgick att bygdemedlen i viss utsträckning kunde användas till företagsstöd.

Därmed avstyrks samtliga här aktuella yrkanden i berörda motioner.

Landsbygds-, glesbygds- och skärgårdsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om landsbygds-, glesbygds- och skärgårdsfrågor med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservation 5 (v).

Motionerna

Det är angeläget att regeringen på olika sätt stöttar samverkan mellan olika statliga organ och myndigheter, menar motionärerna till motion 2006/07:N342 (s). Därigenom kan servicen i glesbygd upprätthållas och medborgarnas kontakter med myndigheter underlättas.

I motion 2006/07:N353 (s) betonas vikten av en sammanhållen landsbygdspolitik, som är tillväxtorienterad. Regeringen och myndigheterna bör prioritera stöd till organisationer och organ som vill bygga upp stödjande infrastruktur på landsbygden. Bland annat bör turism och energiförsörjning uppmärksammas.

I motionerna 2006/07:MJ337 (fp) och 2006/07:N294 (fp) framhålls vikten av att människor ska kunna bo där de vill och att offentliga organ och kultur inte nedrustas på landsbygden.

För att människor ska vilja bo på landsbygden måste bl.a. företagsklimatet och kollektivtrafiken förbättras, hävdas det i motion 2006/07:N318 (kd).

Det finns behov av en samlad politik för utveckling av de svenska skärgårdsområdena, sägs det i motion 2006/07:N333 (kd). Önskemål beträffande kommunikationer, förhållandet mellan fritidsboende och åretruntboende liksom rätten till hemtjänst och social service tas upp.

I motion 2007/08:N261 (s) varnas för den negativa befolkningsutvecklingen i många kommuner, där underlaget för lanthandlar, kommunikationer och skolor m.m. minskar. För att trygga servicen kan en medveten satsning på medborgarkontor vara positiv.

Det är vanligt att lanthandeln utöver försäljning av livsmedel även bedriver försäljning av drivmedel, påpekas det i motion 2007/08:N278 (s). Beroende på dålig lönsamhet används i dag otidsenlig teknik, t.ex. slitna pumpar, vilket ökar risken för nedläggning och saneringskostnader. Det är därför enligt motionärerna nödvändigt att regeringen ser över vilka möjligheter som finns att säkerställa tillgången på drivmedel på landsbygden.

Regeringskansliet bör samordna frågor som är av avsevärd vikt för landsbygdens utveckling är ståndpunkten i motion 2007/08:N332 (s). I ägardirektiv till statliga bolag och regleringsbrev till myndigheter bör klargöras hur de ska utveckla den statliga servicen så att den främjar landsbygdens utveckling. När det gäller infrastruktur, finansiering av bostäder och landsbygdsorienterad forskning behövs ökade satsningar.

I motion 2007/08:N333 (s) sägs att det är nödvändigt att hitta ett sätt för landsbygdens dagligvaruhandel att överleva och att detta kräver ett aktivt arbete från alla politiska nivåer.

Motionärerna till motion 2007/08:N220 (c) framhåller lanthandelns betydelse för serviceutbudet på landsbygden. De lanthandelsbodas som finns kvar bör utvecklas.

Det finns starka skäl för regeringen att utreda förutsättningarna för att utveckla en sammanhållen skärgårdspolitik, hävdas det i motion 2007/08:N272 (c). En förutsättning för åretruntboende är en fungerande kollektivtrafik (även på vatten) och en digital allemansrätt.

I motion 2007/08:N355 (fp) sägs att det är en liberal utgångspunkt att människor ska kunna bo där de själva vill. För att förverkliga detta fordras utökade möjligheter för lands- och glesbygd.

Det behövs en aktiv och sammanhållen skärgårdspolitik som innebär att olika myndigheter ser skärgårdarna som en resurs i det kommunala och regionala utvecklingsarbetet, framhålls det i motion 2007/08:N342 (kd). Motionären anser vidare att levande skärgårdssamhällen förutsätter att de boendes hälsa och tillgång till service beaktas. Inom kommunikationsområdet är samordningsbehovet påtagligt. Det bör åligga Vägverket och Glesbygdverket att ta ett samlat grepp på regelverket och klargöra statens ansvar för färjetrafiken i skärgårdarna.

I motion 2007/08:N341 (v) föreslås ett ettårigt moratorium som innebär att Skatteverket, Arbetsmarknadsverket och Försäkringskassan gör uppehåll i nuvarande organisationsarbete som medför serviceförsämringar till dess att regeringens nya strategi och handlingsplan för landsbygdens utveckling redovisas. Ett moratorium visar att en bra service till medborgarna får gå före kortsiktiga ekonomiska intressen. Vidare anser motionärerna att utvecklingen med ytterligare nedläggning av lanthandelsbodan är oacceptabel. Konsumentverket bör tillsammans med andra aktörer stödja utvecklingen av en lokalt styrd och lanthandelsanpassad grossiströrelse.

I motion 2007/08:N385 (mp) begär motionären en utredning kring ett ramverk som förmår skydda och främja lokala självorganiserade ekonomier i Sverige. Detta innebär att Sverige också måste samverka med andra regeringar för att främja ett sådant samhälle. Vidare bör människors möjlighet till självhushållning ökas eftersom sådan produktion oftast är den mest effektiva från miljösynpunkt.

Vissa kompletterande uppgifter

Pågående arbete, uppdrag och utredningar

Regeringen beslutade i september 2007 (N2007/7519/RT) att Regeringskansliet ska ta fram underlag för ett gemensamt strategiskt handlingsprogram för att stärka landsbygdens utvecklingskraft. Näringsdepartementet ansvarar för att samordna arbetet. Varje departement ska redovisa sitt underlag till Näringsdepartementet senast den 14 december 2007. För arbetet tillsätts även fyra interdepartementala arbetsgrupper (IDA-grupper), vilka bl.a. kommer att bearbeta och vidareutveckla förslag. Dessa kommer också att vara ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte departementen emellan. Arbetsgrupperna kommer att formas kring följande teman:

- företagande, arbetskrafts- och kompetensförsörjning,
- service, infrastruktur och kommunikationer,
- attraktivitet, natur- och kulturmiljö, förvaltning av naturresurser, boende, markanvändning, lokal utveckling och demokrati samt folkhälsa,
- kunskapsbaserad innovation.

Syftet med uppdraget är att systematiskt ta fram strategiska förslag som tar till vara den utvecklingspotential som, i ett svenskt, europeiskt och globalt perspektiv, finns på den svenska landsbygden. Utgångspunkten är att landsbygden är ett framtidsområde med naturresurser, attraktiva natur- och kulturmiljöer och kreativa människor. Ett viktigt medel är att utveckla företagandet och entreprenörskapet. Näringsdepartementet har huvudansvaret för projektet, men arbetet sker i samarbete med Jordbruksdepartementet som ansvarar för landsbygdspolitiken.

Ett regeringsuppdrag till Glesbygdsverket har inneburit att verket i samråd med Nutek har genomfört en kartläggning av projekt med anknytning till gles- och landsbygdens utveckling, vilka har beviljats stöd via EG:s strukturfonder under programperioden 2000–2006. Rapporten Strukturfondsprojekt med anknytning till gles- och landsbygdens utveckling – en kartläggning redovisades i juli 2007. Sammanfattningsvis är resultatet att insatser för företagande respektive infrastruktur dominerar beträffande beviljade medel. Projekt med dessa inriktningar har beviljats EU-medel på över 3 200 miljoner kronor respektive 1 500 miljoner kronor under programperioden.

Vidare har Glesbygdsverket – på uppdrag av regeringen – kartlagt solo- och mikroföretagens struktur och möjligheter till hållbar tillväxt i gles- och landsbygder. Resultaten redovisas i rapporten Starta, leva växa – Solo- och mikroföretag i gles- och landsbygder, september 2007. I rapporten föreslås bl.a. ökade informationsinsatser till företagare om vilka regler och åtaganden som följer med en anställning. Vidare behövs insatser för att företagare ska ta steget från lokal till nationell/internationell marknad. Enligt studien bör också regelverket ses över.

Samverkan mellan myndigheter

I det föregående (avsnittet Organisering och lokalisering av myndigheter) har redovisats förordningen (2007:713) om regionalt tillväxtarbete, vilken särskilt tar upp de statliga myndigheternas roll i det regionala tillväxtarbetet. Det framgår att myndigheternas samarbete, samråd och information om regionala konsekvenser kommer att utökas.

Service

I Glesbygdsverkets årsrapport Sveriges gles- och landsbygder 2007 (i en preliminär version) beskrivs samband mellan tillgänglighet till service och tillväxt. Mätning av servicen är emellertid en komplex fråga. Glesbygdsverket gör bedömningen att olika faktorer som å ena sidan fysisk närhet till en viss tjänst och å andra sidan en tjänst som utförs med hög kvalitet, med tillräckliga resurser och som grundas på god kunskap måste vägas mot varandra.

Antalet dagligvarubutiker i landet har minskat under en lång följd av år. I början av 2000-talet dämpades takten i nedgången något, men de senaste åren har nedläggningstakten återigen ökat. Från år 2006 till år 2007 var

minskningen 239 butiker, vilket kan jämföras med en minskning på 178 butiker året innan. Sammantaget är det stormarknader som ökar och övriga dagligvarubutiker som minskar. Minskningen har varit störst i den tätorts-nära landsbygden, där nästan 32 % av butikerna försvann under perioden 1996–2007. Enligt Glesbygdsverket har förutsättningarna försämrats för de mindre butikerna genom försämrade leveransvillkor med bl.a. högre inköpspriser för små butiker och en tilltagande konkurrens från stormarknader.

För att kvarvarande butiker ska överleva pekas på två möjliga faktorer: dels en ökad satsning på samordnad kommersiell och offentlig service, dels en ökad medvetenhet om faktorer som närhet och miljö.

I fråga om nuvarande produktion av drivmedelsstatistik menar såväl Glesbygdsverket som Konsumentverket att den är behäftad med kvalitetsbrister och att statistiken inte bör publiceras.

Tillgång till grundskola på rimligt avstånd från bostaden är en viktig faktor för valet av bostadsort. Även grundskolorna i glesbygden har minskat under senare år; från 248 grundskolor år 2002 till 217 grundskolor år 2006, dvs. en minskning med 13 %. Nästan uteslutande är det barn i skogs-länen som har resor på tre mil eller längre till grundskolan.

När det gäller betaltjänster är systemet under omdaning. Enligt riksdagens beslut (prop. 2006/07:55, 2006/07:TU16) kommer det statliga åtagandet att omfatta de orter och den landsbygd, där behovet av grundläggande betalningstjänster inte tillgodoses av marknaden. Den nuvarande lagen (2001:1276) om grundläggande kassaservice upphör att gälla vid utgången av år 2008.

Glesbygdsverket anger i årsboken att 80 % av Sveriges befolkning har tillgång till Internet i hemmet. Drygt 60 % har uppkoppling via bredband. Det nuvarande statliga bredbandsstödet upphör fr.o.m. år 2008. Regeringen har gett en utredare i uppdrag att undersöka om det är motiverat med fortsätta statliga åtgärder för att främja bredbandsutbyggnaden i små orter och på landsbygden och i så fall föreslå åtgärder och finansiering av dessa (dir. 2007:118). Utredaren ska redovisa sitt uppdrag senast i april 2008.

Regeringen uppdrog år 2002 till Konsumentverket att testa nya lösningar inom det kommersiella serviceområdet. En slutredovisning ska lämnas till regeringen i mars 2008; i nu föreliggande delrapport (Test av nya lösningar, delredovisning mars 2007) presenteras vissa slutsatser och förslag. Utvecklings- och utbildningsprogrammet Affär på landet är det projekt som har gett de mest påtagliga effekterna. Det s.k. Multiserviceprojektet har bidragit till 74 nya ombudsetableringar. Också kunskap om att vissa lösningar inte fungerat som tänkt, t.ex. test med kund-pc, är viktigt att ta till sig, även om teknikutvecklingen förändras snabbt.

När det gäller kommunikationer planeras enligt uppgift från Regeringskansliet att en infrastrukturproposition för perioden 2010–2019 kommer att läggas fram i mars 2008. Framför allt väntas planeringen av vägar och järnvägar tas upp i propositionen. Huruvida statens ansvar för väghållning och bidrag till färjeförbindelser kommer att ingå i propositionen är inte känt.

Regeringen beslutade i juni 2007 om verksamhetsbidrag för perioden 2008–2010 till Riksorganisationen Hela Sverige ska leva (dnr. N2006/3194RT). 12 miljoner kronor för år 2008, 14 miljoner kronor för år 2009 och 15 miljoner kronor för år 2010 ska bl.a. användas för att främja kunskapsförmedling och samverkan samt bevakning av hur beslut på nationell, regional och kommunal nivå påverkar den lokala nivån.

Skärgårdarna

I Sverige finns det nästan 32 000 permanentboende invånare på ca 300 öar som saknar landförbindelse.

I Glesbygdsvverkets rapport Skärgård i utveckling – en uppföljning av strukturfondsprogrammet Mål 2 Öarna, september 2007, redovisas resultatet att programmets mål har nåtts med råge och haft bestående effekter för utvecklingen i skärgårdarna. Totalt sett har befolkningen i skärgårdarna ökat med 0,3 % mellan åren 2002 och 2006, men det är den storstadsnära skärgården som står för ökningen. Befolkningen i skärgårdarna vid Norrlandskusten och Östergötland-Kalmar har minskat med nästan 7 % i båda regionerna. Utvecklingen på Gotland har varit positiv under senare år genom att kommunikationerna förbättrats och företaget ökat.

Under den nya programperioden 2007–2013 omfattas skärgårdarna inte längre av ett eget program, utan skärgårdsutvecklingen ska i första hand stödjas inom Landsbygdsprogrammet (Jordbruksdepartementet). Jämfört med tidigare period lägger Landsbygdsprogrammet ett tydligare fokus på åtgärder som främjar företagande och som stärker lantbruket och landsbygdsföretagens konkurrensförmåga. Programmet har breddats i syfte att främja ett diversifierat näringsliv, en god livsmiljö, lokal service, infrastruktur m.m. Miljöambitionen är fortsatt hög.

Den exakta avgränsningen mellan Landsbygdsprogrammet och strukturfondsprogrammen avgörs inte centralt utan av län och regioner. Åtgärderna inom Landsbygdsprogrammet inriktas på lokala insatser för skärgårdar och öar, där det finns en tydlig koppling till landsbygdspolitikens mål, naturresurser och näringar. Bland annat kan kompetensutveckling stödjas. Större projekt, t.ex. infrastrukturprojekt, som bedöms ge regionala effekter hör snarare hemma hos strukturfondsprogrammen. Skärgårdarna är dock inte uteslutna från strukturfondsmedel om föreslagna åtgärder motsvarar syftet för programmet.

Skärgårdsområden ingår också, som ovan nämnts, i det territoriella samarbetsprogrammet Central Baltic.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att den regionala tillväxtpolitik som har redovisats i det föregående utgör en god grund för utveckling i alla delar av landet. Ett stärkt lokalt och regionalt inflytande över statliga medel tillsammans med goda förutsättningar för företagande och entreprenörskap är grundläggande

för en sådan utveckling. Utskottet välkomnar regeringens initiativ att ta fram ett strategiskt handlingsprogram för att stärka landsbygdens utvecklingskraft, vilket kan ge underlag för ytterligare ”tillväxtverktyg”. Samarbeta mellan de olika departementen i syfte att formulera det strategiska handlingsprogrammet leder till att de förslag som kommer fram blir allsidigt belysta. Vissa utgångspunkter finns i Glesbygdsverkets rapport om solo- och mikroföretagens möjligheter till hållbar tillväxt i gles- och landsbygder, vilken redovisats i det föregående. Exempelvis är regelverken under omprövning. Utskottet noterar vidare att det finns en potential i fråga om de företag som nu säljer på en lokal marknad men skulle kunna expandera till en nationell eller internationell marknad. Detta kan tyda på behov av kompetensutveckling, informationsinsatser och andra former av stöd för en marknadsutvidgning.

Även fortsättningsvis kommer det att behövas riktade åtgärder för geografiskt avgränsade områden, som ur ett europeiskt och nationellt perspektiv bedöms behöva särskilda åtgärder för att stärka sina förutsättningar för hållbar tillväxt. Den nya nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning innebär en större samverkan mellan de olika insatserna, jämfört med den tidigare programperioden.

Tillgång till grundläggande service är en förutsättning för utveckling och god livsmiljö i glesbygdsområden. När befolkningstalen viker påverkas tillgången på service. Flera motioner vittnar om farhågor för en försämrad service i glesbygden.

Enligt utskottets uppfattning bör olika angreppssätt diskuteras när det gäller denna viktiga fråga. Motionsförslagen att utreda och verka för lokala självorganiserade ekonomier i Sverige avvisas dock av utskottet.

När det gäller kommersiell service vill utskottet bl.a. hänvisa till regelverket om stöd till kommersiell service, vilket innebär att stöd kan lämnas till kommuner och näringsidkare. Aktuella branscher har också visat att de har en förmåga att själva ta tag i och lösa vissa problem. Exempel på detta är utvecklings- och utbildningsprogrammet Affär på landet samt Multiserviceprojektet. Nuvarande insatser när det gäller tillgång till service bör enligt regeringen breddas, exempelvis genom att samordningen mellan kommersiell och offentlig service ökas. Det finns skäl att förvänta sig, anser utskottet, att myndigheternas ökade samarbete, samråd och information leder till förbättringar i tillgängligheten av service. Kommunikationerna inklusive färjetrafiken är ett område där brister har noterats. Som redovisats ovan planerar regeringen att lägga fram en infrastrukturproposition i mars 2008.

Till skillnad från föregående programperiod har skärgårdarna inte något eget strukturfondsprogram. Lokala insatser för skärgårdarna kommer i första hand att genomföras inom det nya landsbygdsprogrammet för perioden 2007–2013. Enligt utskottets uppfattning har det nya programmet med

ett tydligare fokus på åtgärder som främjar företagande och som stärker landsbygdsföretagens konkurrenskraft en ändamålsenlig inriktning även för skärgårdarna.

Med hänvisning till vad som anförts bör riksdagen avslå samtliga här behandlade motionsyrkanden.

Utvecklingen i län och regioner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden med hänvisning till att åtgärder som begärs för olika delar av landet ska prövas av de regionala organen och berörda myndigheter.

Motionerna och vissa kompletterande uppgifter

De motioner som i allt väsentligt berör åtgärder i särskilda län eller regioner har förtecknats i bilaga 4, tillika med vissa kompletterande uppgifter och hänvisningar till ytterligare information om vissa av de frågor som tas upp i respektive motion.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill peka på att den regionala tillväxtpolitiken enligt de mål som nu föreslås ska inriktas på tillväxt i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. Därtill kommer en särskild satsning på en nationell strategi för att främja landsbygdens utvecklingskraft. Självklart är det inte bara de åtgärder som vidtas inom utgiftsområde 19 som har betydelse. Insatser krävs och görs inom många olika utgiftsområden, bl.a. områdena för arbetsmarknad, näringsliv, kommunikationer, utbildning och universitetsforskning m.m.

Utskottets principiella uppfattning är att åtgärder och insatser som begärs för olika delar av landet ska prövas inom ramen för de möjligheter som riksdag och regering anförtror de regionala organen samt i förekommande fall Nutek, Glesbygdsverket, Vinnova m.fl. myndigheter. Även EG:s strukturfondsstöd bör nämnas i detta sammanhang.

Mot denna bakgrund avstår utskottet från att i detta sammanhang göra en mer detaljerad bedömning av de här aktuella motionsyrkandena, vilka med det sagda avstyrks.

Anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar de anslag och godkänner de bemyndiganden inom utgiftsområde 19 som regeringen föreslagit i budgetpropositionen. Riksdagen avslår samtidigt här aktuella motionsyrkanden. Jämför särskilda yttrandena 1 (s) och 2 (v, mp).

Regionala tillväxtåtgärder (33:1)

Propositionen

Från och med år 2008 kommer anslaget som dessförinnan benämnts Allmänna regionalpolitiska åtgärder att benämnas Regionala tillväxtåtgärder.

Medel från detta anslag anvisas enligt regeringen till följande ändamål:

- regional och central projektverksamhet (inklusive riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder),
- regionalt investeringsstöd,
- regionalt bidrag till företagsutveckling,
- sysselsättningsbidrag,
- såddfinansiering,
- ersättning för vissa kreditförluster i stödområde B,
- stöd till kommersiell service,
- viss administration, uppföljning och utvärdering,
- viss central utvecklingsverksamhet, m.m.

Enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan kan kommunala samverkansorgan bildas på länsnivå. I dag har totalt 13 av landets 21 län kommunala samverkansorgan, och ytterligare ett län har ansökt om att bilda ett samverkansorgan fr.o.m. år 2008. I Skåne respektive Västra Götalands län pågår försök med ändrad regional ansvarsfördelning. Enligt förordningen (2007:713) om regionalt tillväxtarbete ska dessa landsting samordna det regionala utvecklingsarbetet i respektive län. I övriga län är det länsstyrelsen som samordnar arbetet.

Även fortsättningsvis anser regeringen att det bör vara en uppgift för regeringen att fördela anslaget mellan län och anslagsposter och utfärda de föreskrifter som behövs.

Till anslaget finns ett bemyndigande. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2008 få göra ekonomiska åtaganden som, inklusive tidigare åtaganden, medför behov av framtida anslag på högst 2,7 miljarder kronor under åren 2009–2016.

Inga motioner har väckts på detta område.

Landsbygdslån (33:2)

Propositionen

Regeringens förslag till anslag för år 2008 är 750 000 kr. Landsbygdslånet avvecklades den 1 juli 2005, och utgiftsprognosen för år 2007 uppgår till cirka en halv miljon kronor. Under år 2006 beviljades inga nya landsbygdslån.

Inga motioner har väckts på detta område.

Transportbidrag (33:3)

Propositionen

Regeringens förslag till anslag för år 2008 uppgår till ca 449 miljoner kronor. Kommissionen har utfärdat nya riktlinjer för regionalstöd för perioden 2007–2013. Regeringen har därför under en längre tid fört överläggningar med kommissionen om den framtida utformningen av transportbidraget med utgångspunkten att endast mindre ändringar ska ske. Överläggningarna hade när budgetpropositionen avlämnades inte kunnat slutföras, varför transportbidraget under det första halvåret 2007 inte hade utbetalats. Enligt regeringens bedömning skulle kommissionen utan dröjsmål besluta i ärendet.

Motionerna

Arbetet med att förbättra Vänersjöfartens förutsättningar, bl.a. miljöanpassningen, brådskar. Det menar motionärerna till motion 2007/08:T220 (s). De regionalpolitiska transportbidragen bör gynna Vänersjöfarten i konkurrens gentemot andra transportslag, sägs det.

I motion 2007/08:N347 (s) anser motionärerna att regeringen har skött frågan om transportbidrag på ett ansvarslost sätt. Fortfarande tio månader in på året svävar företagarna i ovisshet om det nya transportbidragets utformning och omfattning, vilket är olyckligt. Eftersom transportbidraget har stor betydelse för många företag i de fyra länen har berörda företag sannolikt skadats.

Vissa kompletterande uppgifter

I mars 2007 anmälde regeringen ett utkast till ändring av förordningen om regionalt transportbidrag till kommissionen, avsedd att gälla under perioden 2007–2013.

Anmälan avsåg främst följande förändringar jämfört med tidigare förordning som gällt fram till slutet av år 2006:

- lägsta utbetalningsbelopp på 25 000 kr och lägsta vikt tas bort,
- ett maxtak på 15 miljoner kronor per bidragsmottagare och kalenderår införs,
- tidigare maxtak för transporter av sågade trävaror sänks från 30 000 kubikmeter till 28 000 kubikmeter,

- transportbidragssonerna tas bort och ersätts av att de fyra nordligaste länen indelas i kommuner och delar av kommuner, grupperade efter transportmerkostnader,
- ut- och intransportbidrag¹ lämnas för transporter som överstiger 401 km,
- intransportbidraget ska genomgående beräknas till 5 % lägre procent-sats än den som gäller för uttransportbidraget,
- transportbidragsmottagarens möjlighet att överklaga Nuteks beslut till regeringen försvinner.

Efter den första anmälan från Sverige återkom kommissionen med frågor om den tänkta tillämpningen av transportbidraget i Sverige. Särskilt ifrågasatte kommissionen det föreslagna intransportstödet och retroaktiviteten i bidraget (dvs. giltighet från den 1 januari 2007). Efter en brevväxling mellan kommissionen och Näringsdepartementet med frågor och svar har kommissionen den 23 oktober 2007 godkänt det svenska förslaget.

Innebörden är att transportbidraget ska kompensera de merkostnader för transport som företag i de fyra nordligaste länen har och betalas ut retroaktivt från januari 2007. Förändringarna innebär sammantaget att några kommuner kommer att få en sänkning och några kommuner, belägna i de nordligaste delarna, kommer att få en höjning av bidraget.

Eftersom de lägsta gränserna för stödet slopas kan det förväntas att fler företag, inte minst små företag, får tillgång till stödet.

Både uttransport- och intransportbidrag kan beviljas för sträckor som överstiger 401 km. För uttransporter lämnas mellan 10 och 45 % av transportkostnaderna som bidrag. Det lägsta procenttalet gäller Sundsvalls och Timrå kommuner och det högsta gäller Arjeplogs, Jokkmokks, Pajala, Gällivare och Kiruna kommuner. Övriga kommuner och kommundelar i de fyra nordligaste länen har procentsatser på 15, 20, 25, 30, 35 och 40 %. Intransportbidraget är fem procentenheter lägre än uttransportbidraget. Intransportbidraget har av kommissionen bedömts på grundval av att stödet syftar till att förebygga eller minska en fortlöpande avfolkning av regioner med den lägsta befolkningstätheten.

Transportbidrag utgår inte för transport av begagnade varor och inte heller inom stålsektorn, syntetfibersektorn, varvsindustrin m.m. Vidare får stöd inte lämnas för transport av produkter från företag för vilka det inte finns en alternativ lokalisering, t.ex. gruvor eller vattenkraftverk.

Nutek blir ansvarig myndighet för att handlägga stödet.

Glesbygdsverket (33:4)

Propositionen

Regeringens förslag till anslag för år 2008 uppgår till 26,7 miljoner kronor.

¹ Med uttransporter menas transporter från orter inom stödområdet, om godset utgörs av sådana varor som inom stödområdet har undergått en betydande bearbetning. Intransporter betecknar transporter till orter inom stödområdet, om godset ska undergå en betydande bearbetning hos mottagaren.

Regeringen informerar i budgetpropositionen (s. 40) att det inom näringspolitikens och den regionala tillväxtpolitikens områden har gjorts en översyn av Glesbygdsverket, ITPS och Nutek. Översynen syftar till att skapa en tydligare och effektivare myndighetsstruktur. Regeringen avser att återkomma i frågan under år 2008.

Inga motioner har väckts på detta område.

Vissa kompletterande uppgifter

På en skriftlig fråga (fr. 2006/07:1601) från Berit Andnor (s) om myndighetsstrukturen i Östersund framhöll näringsminister Maud Olofsson i september 2007 att hennes och regeringens ambition är att renodla och effektivisera de statliga myndigheternas verksamhet. Syftet med översynen av Nutek, ITPS och Glesbygdsverket har varit att förtydliga deras huvuduppdrag och att förbättra kvaliteten i arbetet. Den departementsinterna arbetsgruppens förslag är att bilda en ny genomförandemyndighet och en ny renodlad utvärderingsmyndighet. Näringsministern informerade om att förslagen kommer att beredas vidare under hösten 2007 och bl.a. kopplas till den nyligen avslutade utredningen avseende Statens väg- och transportinstitut och Statens institut för kommunikationsanalys (Sika).

Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006 (33:5)

Propositionen

Regeringen beräknar anslaget för år 2008 till 428 miljoner kronor. Till och med april 2007 har 83 % av den beräknade ramen för regionala utvecklingsfonden utbetalats och 100 % har in-tecknats i beslut.

Regeringen begär inget nytt bemyndigande eftersom anslaget upphör på statsbudgeteten fr.o.m. år 2009. De åtaganden som ingåtts och som kommer att ingås täcks enligt regeringen av anvisade medel.

Inga motioner har väckts på detta område.

Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013 (33:6)

Propositionen

Regeringen har för år 2008 beräknat anslaget till 950 miljoner kronor.

I statsbudgeteten sker utbetalningarna från regionala utvecklingsfonden till de åtta regionala strukturfondsprogrammen för vilka Nutek är förvaltande och utbetalande myndighet samt till programmet Sverige-Norge inom territoriellt samarbete där Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltande och utbetalande myndighet. Program som hanteras utanför statsbudgeteten är Nord, Botnia-Atlantica, Öresund-Kattegatt-Skagerack och Norra Periferin.

Den valutakurs som ska användas vid beräkning av de finansiella ramarna för programperioden 2007–2013 för de program som hanteras på statsbudgeten styrs av förordningen (1999:710) om valutakurs vid stöd från EG:s strukturfonder. Enligt regeringen måste valutakursen löpande analyseras och vid behov revideras för att inte differensen ska bli för stor mellan den verkliga kursen och kursen enligt den nämnda förordningen.

Till anslaget finns ett bemyndigande. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2008 få besluta om åtaganden som – inklusive tidigare gjorda åtaganden – medför behov av framtida anslag på högst 3 miljarder kronor under perioden 2009–2015.

Inga motioner har väckts på detta område.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ansluter sig till de av regeringen framlagda förslagen till anslag m.m. för utgiftsområde 19 Regional utveckling.

Näringsutskottet har i ett yttrande till finansutskottet (yttr. 2007/08:NU2y) tillstyrkt regeringens förslag till ramar. När det gäller utgiftsområde 19 har oppositionspartierna samma uppfattning som regeringen i fråga om utgifternas totala storlek.

Utskottet behandlar i det följande de två motionsyrkanden som har tagits upp i anslutning till redovisningen av anslagsförslagen.

I motion 2007/08:N347 (s) begärs ett tillkännagivande om transportbidraget. Motionärernas oro för att företagarna – vid motionens avlämnande – svävade i ovisshet om det nya transportbidragets utformning och omfattning har utskottet sympati för. Emellertid finns det – som redovisats ovan – inte längre grund för sådan oro. Sverige har genom det nyligen erhållna beskedet från kommissionen fått samtliga delar i sitt förslag till transportbidrag godkänt. Således gäller det nya transportbidraget retroaktivt från den 1 januari 2007 och innebär såväl ut- som intransportbidrag i de fyra nordligaste länen. Enligt utskottets mening är detta ett mycket glädjande resultat efter långvariga ansträngningar från regeringens sida. Den kritik mot regeringens hantering av transportbidrag som framförs i nämnda motion avvisar utskottet. Utskottet förutsätter att nivån på anslaget för transportbidrag vid behov justeras under år 2008.

Med hänvisning till att kommissionen godkänt transportbidraget endast för de fyra nordligaste länen är kravet i motion 2007/08:T220 (s) angående transportbidragets gynnande av Vänersjöfarten överspelat.

Med det anförda tillstyrker utskottet de av regeringen föreslagna anslagen för budgetåret 2008 för utgiftsområde 19. Likaså tillstyrks övriga förslag till riksdagsbeslut som läggs fram i anslutning till anslagen. De två här upptagna motionsyrkandena avstyrks.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Mål för och inriktning av den regionala tillväxtpolitiken, punkt 1 (s, v)

av Thomas Östros (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Berit Högman (s), Kent Persson (v), Börje Vestlund (s) och Eva-Lena Jansson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:Fi277 yrkande 98 och 2007/08:N347 yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2007/08:1 utgiftsområde 19 punkt 1 och motion 2007/08:N277.

Ställningstagande

Vi anser att den regionala utvecklingspolitiken ska vara inriktad på att skapa tillväxt, en hållbar utveckling och en god service för kvinnor och män i alla delar av landet. Den nuvarande målformuleringen om ”väl fungerande och hållbara lokala arbetsmarknadsregioner med en god service-nivå i alla delar av landet” bör därför gälla även fortsättningsvis enligt vår mening. Den klargör på ett bättre sätt att människorna på arbetsmarknaden och som konsument och medborgare står i centrum. Det av regeringen föreslagna målet innebär enligt vår mening inte samma breda hänsyn och är därför mindre ambitiöst och bör avvisas. Vi tillstyrker därmed motionerna 2007/08:Fi277 (s) och 2007/08:N347 (s), båda i aktuell del.

Det finns en medvetenhet om att tillväxtförutsättningarna skiljer sig åt i olika regioner, och enligt vår uppfattning har såväl staten som regioner och kommuner ett ansvar för utvecklingen. Företrädare för lokala och regionala forum bör därför få ett ökat inflytande över utvecklingsmedel och strukturfondsmedel. Riksdagen bör genom ett uttalande ställa sig bakom vad som här har anförts om ökat lokalt och regionalt inflytande. Därmed tillstyrks motion 2007/08:N347 (s) även i nu berört avseende.

Slutresultaten av de stora utredningsarbeten som pågår när det gäller regionernas organisering respektive landsbygdsfrågorna kommer att vara av mycket stor betydelse för det regionala arbetet i framtiden.

En tillväxtpolitik som anpassas till de olika regionerna är en förutsättning för regional konkurrenskraft. En av de främsta utmaningarna är att stärka sektorssamordningen mellan politikområdena på nationell nivå. Även mellan planeringsnivåerna på lokal, regional, nationell och EU-nivå är en ökad samordning av stor betydelse för effektiviteten i systemet.

När det gäller stödområdesindelningen har den nya kartan för nationella stödområden godkänts av kommissionen. Vi vill betona vikten av att systemet med stödområden är stabilt och har inget att invända mot regeringens metodik i fråga om stödområden. Kravet i motion 2007/08:N277 (s) avvisas därför.

2. Europeiska unionens sammanhållningspolitik, punkt 2 (s)

av Thomas Östros (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Berit Högman (s), Börje Vestlund (s) och Eva-Lena Jansson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N347 yrkande 3.

Ställningstagande

Arbetet har inlett när det gäller EG:s strukturfonder för den nuvarande strukturfondsperioden 2007–2013. Den tydligare koppling mellan strukturfondsinsatser och de mål som lagts fast inom ramen för EU:s Lissabonstrategi är en bra inriktning.

När det gäller frågan om användning av EU-medel anser vi i likhet med uppfattningen i motion 2007/08:N347 (s) att det finns utrymme för förbättringar. Enligt vår uppfattning bör det utökade landsbygdsprogrammet och EG:s strukturfonder kunna ge ordentliga bidrag till en positiv utveckling av en levande landsbygd, med grön teknik och en växande besöksnäring. Projekt som rör produktion och förädling av energi samt odling av energiskog på jordbruksmark är exempel på önskvärda projektområden. Det bör också beaktas att EU-resurserna kan bidra till att tusentals arbetstillfällen skapas i regionerna.

Därmed tillstyrks motion 2007/08:N347 (s) i aktuell del.

3. Organisering och lokalisering av myndigheter, punkt 3 (v)

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:N212 och 2007/08:N341 yrkande 3 och avslår motionerna 2006/07:N271 yrkande 4, 2006/07:N292 yrkandena 1 och 2, 2006/07:N323, 2006/07:N363, 2007/08:N207 yrkandena 1 och 2, 2007/08:N210, 2007/08:N216, 2007/08:N230, 2007/08:N255, 2007/08:N308, 2007/08:N315, 2007/08:N338 yrkandena 1 och 2, 2007/08:N370 och 2007/08:N382.

Ställningstagande

Statliga myndigheter bör kunna etableras på många orter i landet. Enligt min uppfattning kan om- och nylokalisering både vara ett verktyg för att främja en myndighetsutveckling och ett verktyg i arbetet för regional utveckling genom att arbetsmarknaderna ute i landet stärks. Ny personal har också vitaliserat ett flertal myndigheter.

Det måste understrykas att varje beslut om lokalisering av befintlig respektive ny verksamhet måste föregås av noggranna överväganden. Kartläggningar, analyser och bedömningar av konsekvenserna för de regioner som tappar arbetstillfällen liksom för dem som kan dra nytta av omlokaliseringen bör ske.

De möjligheter som står till buds för att åstadkomma en bättre regional balans måste så långt som möjligt tas till vara. Stor hänsyn måste tas till de anställda och deras familjer i samband med omlokaliseringsprocessen. Anställda med familj kan behöva medflyttarstöd för andra personer i familjen i den situation som uppstår. Samtidigt bör de anställda som inte följer med sin myndighet vid en omlokalisering uppmärksammas och stödjas.

I enlighet med uppfattningen i motionerna 2006/07:N212 (v) och 2007/08:N341 (v) anser jag att regeringen bör lägga fast en nationell plan på fem alternativt tio års sikt med inriktningen att delar av statlig verksamhet omlokaliseras.

Med det sagda tillstyrks aktuella yrkanden i de sistnämnda motionerna. Övriga behandlade motionsyrkanden avstyrks i den mån de inte blir tillgodosedda genom detta ställningstagande.

4. Återförande av vattenkraftsmedel, punkt 4 (v)

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N341 yrkande 7 och bifaller delvis motionerna 2007/08:N224, 2007/08:N227 yrkandena 1 och 2, 2007/08:N231 och 2007/08:N244.

Ställningstagande

Flera regioner som har vattenkraft av betydelse inom sina områden har i dag stora svårigheter att etablera nya företag och därmed arbetstillfällen. För att stoppa och på sikt vända denna utveckling behöver dessa regioner särskilda insatser för att kunna utvecklas. Bristen på riskkapital är ett stort problem. Bland annat medför den låga värderingen av fastigheter i berörda regioner att det är svårt att belåna dem. En utvecklingsfond med inriktning på nyföretagande, samverkan och kompetenshöjning bör därför skapas.

Såsom framgår av här upptagna motioner är det hög tid att vattenfalls-kommunerna får en rimlig ersättning för de ingrepp och den exploatering som utbyggnaden inneburit. Byggedmedlen kan inte tas till intäkt för att underlåta att utreda en modell för återförande av vattenkraftsmedel till regional och lokal nivå.

Jag instämmer i den uppfattning som redovisats i motion 2007/08:N341 (v) om att regeringen bör ta fram förslag på hur en del av de värden som vattenkraften genererar ska kunna återföras till de vattenkraftsproducerande regionerna. Regeringen bör därefter återkomma till riksdagen i frågan. Motion 2007/08:N341 (v) tillstyrks således. Med ett beslut i riksdagen i enlighet med detta ställningstagande tillgodoses i väsentlig mån förslagen i övriga behandlade motioner, vilka tillstyrks delvis.

5. Landsbygds-, glesbygds- och skärgårdsfrågor, punkt 5 (v)

av Kent Persson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:N341 yrkandena 5 och 6 samt avslår motionerna 2006/07: MJ337 yrkande 9, 2006/07: N294 yrkande 1, 2006/07: N333, 2006/07: N342, 2006/07: N353, 2007/08: N220, 2007/08: N261, 2007/08: N272, 2007/08: N278, 2007/08: N332, 2007/08: N333, 2007/08: N342 yrkandena 1 och 3, 2007/08: N355 yrkande 1 och 2007/08: N385 yrkandena 1, 2 och 7.

Ställningstagande

Både när det gäller offentlig och kommersiell service i glesbygden måste inriktningen av politiken ändras. Enligt min mening, vilken överensstämmer med uppfattningen i motion 2007/08:N341 (v), måste den basservice som lanthandeln innebär, tryggas. Inte minst för de äldre, som inte har bil eller körkort, är tillgången till dagligvaror nödvändig.

En låg omsättning i en landsbygdsbutik kan innebära att den inte klarar konkurrensen. Ett skäl till denna utveckling är att lågprishandeln och de stora livsmedelskedjorna satsar i större orter, vilket – direkt eller indirekt – innebär att landsbygdsbutiken måste lägga ned.

För att inte landsbygdsbefolkningen ska missgynnas måste Konsumentverket tillsammans med andra aktörer stödja utvecklingen av en lokalt styrd och lanthandelsanpassad grossiströrelse.

Även nedskärningarna inom den offentliga servicen, bl.a. av Skatteverket, Arbetsmarknadsstyrelsen (arbetsförmedlingarna) och Försäkringskassan m.fl. organ, drabbar landsbygdens tre miljoner invånare. Ekonomiska vinster tycks vara viktigare för de statliga verksamheterna än huvudmålet att ge bra service till alla medborgare. I likhet med förslag i motion 2007/08:N341 (v) vill jag därför förorda ett ettårigt moratorium, som innebär att de tre myndigheterna stoppar alla serviceförsämringar tills regeringens nya strategi och handlingsplan för landsbygden presenteras.

Riksdagen bör genom ett uttalande ställa sig bakom vad jag här har anfört. Därmed tillstyrks motion 2007/08:N341 (v) i aktuella delar. Övriga motioner avstyrks i berörda delar i den mån de inte tillgodoses genom detta ställningstagande.

Särskilda yttranden

1. Anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling, punkt 7 (s)

Thomas Östros (s), Carina Adolfsson Elgestam (s), Alf Eriksson (s), Berit Högman (s), Börje Vestlund (s) och Eva-Lena Jansson (s) anför:

Riksdagen har den 21 november i första steget av budgetprocessen ställt sig bakom regeringens budgetförslag för år 2008. Det innebär att riksdagen för detta år nu har låst såväl utgiftstak som ramar för de 27 utgiftsområdena samt fattat beslut om de skatte- och avgiftsförändringar som ska träda i kraft nästa år.

Vårt budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen, då budgetramarna fastlades, gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskat, avstår vi från att delta i utskottets beslut avseende punkten 7 om anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. På detta utgiftsområde har vi ingen annan uppfattning än regeringen om anslagets storlek men vi vidhåller vår uppfattning att Socialdemokraternas kommittémotion 2007/08: N347 borde ha lämnat ett avtryck i utformningen av utskottets skrivning när det gäller transportbidraget. Redan under hösten 2006 påpekades behovet av besked till berörda företag. Regeringen meddelade då att besked skulle lämnas i december 2006, ett besked som har senarelagts vid flera tillfällen. Nu har många företag i de fyra nordligaste länen oförskyllt svävat i ovisshet fram till slutet av oktober 2007 på grund av regeringens senfärdighet i hanteringen av transportbidraget. Detta kan ha medfört skada för de berörda företagen, vilket vi beklagar.

2. Anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling, punkt 7 (v, mp)

Kent Persson (v) och Per Bolund (mp) anför:

Riksdagen har den 21 november i första steget av budgetprocessen ställt sig bakom regeringens budgetförslag för år 2008. Det innebär att riksdagen för detta år nu har låst såväl utgiftstak som ramar för de 27 utgiftsområdena samt fattat beslut om de skatte- och avgiftsförändringar som ska träda i kraft nästa år.

Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen, då budgetramarna fastlades, gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskat, avstår vi från att reservera oss. Våra respektive budgetalternativ bör ses som sammanhållna paket där någon eller några delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. Av denna anledning tar vi inte del i beslutet om anslag m.m. inom utgiftsområde 19 Regional utveckling.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008 utgiftsområde 19:

1. Riksdagen godkänner det mål som regeringen föreslår för politikområde Regional tillväxtpolitik (avsnitt 3.4) och upphäver nuvarande mål för politikområdet (avsnitt 3.4).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 33:1 Regionala tillväxtåtgärder göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 700 000 000 kronor under 2009–2016 (avsnitt 3.13.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2008 för ramanslaget 33:6 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013 göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 000 000 000 kronor under 2009–2015 (avsnitt 3.13.6).
4. Riksdagen anvisar för budgetåret 2008 anslagen under utgiftsområde 19 Regional utveckling i enlighet med uppställning under avsnitt 1 i propositionen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07: MJ337 av Anita Brodén m.fl. (fp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det civila samhällets betydelse.

2006/07: N202 av Tobias Krantz (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jobb och tillväxt i Norrbotten.

2006/07: N212 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en nationell plan för lokalisering av statliga verk och myndigheter.

2006/07: N223 av Stefan Tornberg (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att ta vara på och utveckla den gröna sektorns förutsättningar i Norrbotten.

2006/07:N243 av Stefan Tornberg (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att skapa förutsättningar för en positiv utveckling i Tornedalen.

2006/07:N250 av Carina Hägg och Thomas Strand (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om insatser för att utveckla GGVV-regionen.

2006/07:N259 av Gunnar Sandberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om riskvilligt kapital för företagare i Norrlands inland.

2006/07:N271 av Cecilia Wigström i Göteborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en regional utvecklingspolitik kräver åtgärder för att skapa en arbetsmarknad för samhällsvetare.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Göteborg inte ska uteslutas som lokaliseringsort för statliga myndigheter och verk.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att fler huvudkontor för statliga verk och myndigheter bör lokaliseras till Göteborg.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att frågor om lokalisering av statlig verksamhet som är av större vikt eller på annat sätt av principiellt intresse bör underställas riksdagen.

2006/07:N281 av Désirée Pethrus Engström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en politik för Stockholmsregionen.

2006/07:N285 av Christer Nylander m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en särskild strategi för att ta till vara växtkraften i Öresundsregionen.

2006/07:N290 av Sven Bergström m.fl. (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en rad olika åtgärder för att förbättra utvecklingsförutsättningarna i Norrland.

2006/07:N292 av Eva Flyborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nyetablering och utlokalisering av statliga styrelser, myndigheter eller verk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda de samhälleliga konsekvenserna av koncentrationen av statliga verk och styrelser till Stockholmsområdet.

2006/07:N294 av Anita Brodén och Nina Larsson (båda fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om människors rätt att bo där de vill.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om krav på el året om i Dalsland och Värmland.

2006/07:N316 av Lena Hallengren och Désirée Liljevall (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om utvecklingsbehovet av Kalmar län.

2006/07:N317 av Lars Johansson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om förutsättningarna för ett livskraftigt näringsliv i Västsverige.

2006/07:N318 av Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att satsa på glesbygden.

2006/07:N322 av Berit Andnor m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av statligt stöd till tillväxt och utveckling i Jämtlands län.

2006/07:N323 av Jasenko Omanovic och Agneta Lundberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att statlig verksamhet förläggs över hela landet.

2006/07:N328 av Fredrik Lundh m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Norrbotten som testregion för energiomställning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ”Testplats Botnia”.

2006/07:N333 av Rosita Runegrund (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en samlad politik för utveckling av de svenska skärgårdsområdena.

2006/07:N342 av Berit Högman m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om samverkan mellan statliga myndigheter.

2006/07:N346 av Krister Örnfjäder m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att se över möjligheterna att inrätta ett forskningscentrum för framtagande av biobränsle i Kalmar län.

2006/07:N353 av Patrik Björck m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att främja utvecklingen av landsbygden i Sverige.

2006/07:N355 av Christer Engelhardt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om insatser för att utveckla Gotland.

2006/07:N359 av Britta Rådström och Helén Pettersson i Umeå (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling och arbete i Västerbotten.

2006/07:N363 av Anders Ygeman och Veronica Palm (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att flytta statliga myndigheter till Stockholms förorter.

2006/07:N369 av Peter Hultqvist och Kurt Kvarnström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett framsynt energi- och miljöarbete.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:Fi277 av Mona Sahlin m.fl. (s):

98. Riksdagen avslår regeringens förslag till mål för politikområdet Regional tillväxtpolitik och regeringens förslag att upphäva nuvarande mål för politikområdet.

2007/08:T220 av Carina Ohlsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Vänersjöfartens utveckling.

2007/08:T488 av Annelie Enochson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fler statliga myndigheter och verk ska förläggas till Göteborg.

2007/08:N201 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Gislaved.

2007/08:N207 av Eva Flyborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nyetablering och utlokalisering av statliga styrelser, myndigheter eller verk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda de samhälleliga konsekvenserna av koncentrationen av statliga verk och styrelser till Stockholmsområdet.

2007/08:N210 av Ulla Löfgren och Jan-Evert Rådström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statliga omorganiseringar bör föregås av en konsekvensanalys där även effekterna på omvärlden vägs in.

2007/08:N216 av Fredrik Olovsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regional hänsyn vid omorganisation av statlig verksamhet.

2007/08:N220 av Ulrika Carlsson i Skövde och Staffan Danielsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att prioritera stöd till lanthandeln som en viktig förutsättning för service på landsbygden.

2007/08:N224 av Birgitta Sellén och Sven Bergström (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta utreda ett system för återförande av pengar från vattenkraftsproduktionen till kommuner och regioner där produktionen sker.

2007/08:N227 av Stefan Tornberg och Åke Sandström (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kompensation för de stora miljöingreppen och de följder i övrigt som uppstått av vattenkraftsutbyggnaden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en utredning om vilka lärdomar Sverige kan dra av de norska och kanadensiska systemen för att låta en del av de värden som vattenkraften genererar bli kvar i de regioner där kraftverken finns.

2007/08:N230 av Raimo Pärssinen (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statliga företag.

2007/08:N231 av Lena Asplund och Ulf Berg (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av hur vattenkraftskommunerna i Sverige skulle kunna få del i det värde vattenkraftsproduktionen genererar, speciellt då avseende koncessionsavgifter och koncessionskraft.

2007/08:N238 av Maria Stenberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en köldtunnel inom testverksamheten i Norrlands inland.

2007/08:N244 av Lennart Sacrédeus (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att finna en lösning som låter en del av vattenkraftens genererade värden stanna i de energiproducerande regionerna.

2007/08:N255 av Lena Asplund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över var statliga myndigheter och bolag lokaliseras.

2007/08:N261 av Lars Wegendal och Tomas Eneroth (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att trygga välfärden, boendet och servicen i de mindre tätorterna.

2007/08:N269 av Carina Hägg och Thomas Strand (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statens ansvar för att utveckla GGVV-regionen.

2007/08:N272 av Per Lodenius och Åke Sandström (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en sammanhållen skärgårdspolitik.

2007/08:N277 av Eva Sonidsson och Jasenko Omanovic (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stödområdesindelning.

2007/08:N278 av Tommy Ternemar m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att säkerställa tillgången på drivmedel på landsbygden.

2007/08:N293 av Lena Hallengren m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lokalisering av statlig verksamhet till Kalmar län.

2007/08:N303 av Désirée Liljevall m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla företagandet i Kalmar län.

2007/08:N308 av Ulf Berg och Lennart Sacrédeus (m, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över regionala tillväxtorter.

2007/08:N312 av Peter Jonsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga delar i Trollhättanpaketet genomförs fullt ut inom uppställda tidsramar.

2007/08:N315 av Peter Hultqvist och Kurt Kvarnström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dels nyetablering, dels befintliga statliga verks och myndigheters utlokalisering till olika delar av landet.

2007/08:N317 av Christer Engelhardt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insatser för att utveckla Gotland.

2007/08:N322 av Tomas Tobé (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att etablera ett nystartscentrum i Söderhamns kommun.

2007/08:N331 av Berit Andnor m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om omställningsarbetet i Östersund.

2007/08:N332 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en sammanhållen nationell landsbygdspolitik.

2007/08:N333 av Åsa Lindestam och Per Svedberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hitta möjligheter för handel i glesbygden.

2007/08:N338 av Sven Bergström och Birgitta Sellén (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nytillkommande statlig verksamhet i första hand ska lokaliseras utanför Stockholmsregionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en långsiktig och strategisk decentraliseringsplan med mål för omlokalisering av statlig verksamhet, statliga verk, myndigheter och bolag från huvudstadsregionen till andra delar av landet.

2007/08:N341 av Kent Persson m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell plan för lokalisering av statliga verk och myndigheter.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra ett moratorium för de aktuella verken och företagen rörande service.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att värna lanthandelns överlevnad.
7. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om hur en del av de värden som vattenkraften genererar ska kunna återföras till de vattenkraftsproducerande regionerna enligt vad i motionen anförs.

2007/08:N342 av Rosita Runegrund (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en samlad politik för utveckling av de svenska skärgårdsområdena.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommunikationer och social service i skärgården.

2007/08:N347 av Thomas Östros m.fl. (s):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till nytt mål för politikområdet Regional tillväxtpolitik och regeringens förslag att upphäva nuvarande mål för politikområdet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökat lokalt och regionalt inflytande över utvecklingsmedel och strukturfondsmedel.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en effektiv användning av EU-medel.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om transportbidraget.

2007/08:N355 av Anita Brodén och Nina Larsson (båda fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om människors möjligheter att bo där de vill.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att klassa Dalsland som ett s.k. skogslän.

2007/08:N356 av Sofia Larsen (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inrättande av ett internationellt center för regional tillväxt, entreprenörskap och innovationer i Örebro.

2007/08:N358 av Jan-Olof Larsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Västsveriges näringsliv och energipolitik.

2007/08:N370 av Kristina Zakrisson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statens ansvar för regional utvecklingspolitik.

2007/08:N379 av Gunnar Andrén m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Stockholm och Stockholmsregionens möjligheter att fungera som huvudstad, tillväxtmotor och internationellt centrum för hela Östersjöregionen.

2007/08:N382 av Roland Bäckman (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regeringens ansvar för att säkerställa en hög samhällelig servicenivå i hela landet.

2007/08:N385 av Karla López (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utredning kring ett ramverk som förmår skydda och främja lokala självorganiserade ekonomier i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sveriges regering tillsammans med andra regeringar samverkar för att främja lokala självorganiserade ekonomier.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för åtgärder som gynnar självushållning.

2007/08:N387 av Monica Green m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förutsättningarna för ett livskraftigt näringsliv och en god infrastruktur i Västsverige.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2008 under utgiftsområde 19 Regional utveckling

Belopp i 1000-tal kronor

Politikområde Anslag (ramanslag)	Regeringens förslag	Avvikelser i förhållande till regeringens förslag	
		(s)	(v) (mp)
33 Regional tillväxtpolitik			
33:1 Regionala tillväxtåtgärder	1 495 837		
33:2 Landsbygdsån	750		
33:3 Transportbidrag	448 864		
33:4 Glesbygdsverket	26 723		
33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006	428 000		
33:6 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013	950 000		
Summa	3 350 174	± 0	± 0

BILAGA 3

Utskottets förslag till anslag för år 2008 under utgiftsområde 19 Regional utveckling

<i>Belopp i 1000-tal kronor</i>		
Politikområde		Utskottets förslag
Anslag (ramanslag)		
33	Regional tillväxtpolitik	
33:1	Regionala tillväxtåtgärder	1 495 837
33:2	Landsbygdsplan	750
33:3	Transportbidrag	448 864
33:4	Glesbygdverket	26 723
33:5	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006	428 000
33:6	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013	950 000
Summa		3 350 174

BILAGA 4

Motionsyrkanden rörande utvecklingen i län och regioner

LÄN/ REGION	MOTION	ÖNSKADE ÅTGÄRDER	VISSA KOMPLETTERANDE UPPGIFTER
Stockholms län	2006/07:N281 (kd)	En politik för Stockholm kräver åtgärder inom utbildning, bostadspolitik, infrastruktur, integration, rätts- och skattesystem, ökat självstyre.	Utredningsdirektiv 2006:94 och tilläggsdirektiv 2006:141 om privatpersoners upplåtelse av egen bostad i syfte att förbättra utnyttjandet av bostadsbeståndet.
	2007/08:N379 (fp)	Stockholm som huvudstad, tillväxtmotor och internationellt centrum för hela Östersjöregionen ska präglas av företagsamhet och öppenhet. Förbättringar behövs beträffande kommunikationer, ett Nobelmuseum samt främjande av integration.	I prop. 2007/08:1 utgiftsområde 13 Arbetsmarknad föreslås ombildning av området Storstadspolitik till Urban utvecklingspolitik. Storstadsdelegationen avvecklas. Finansmarknadsrådet ska stärka Stockholms roll som finansiellt centrum (dir. 2006:44, dir. 2007:115).
Jönköpings län	2006/07:N250 (s)	Utveckling av Gnosjö, Gislaved, Värnamo, Vaggeryd genom satsningar på infrastruktur och utbildning.	Frågor 2007/08:190, 191 av Carina Hägg (s) till statsrådet Åsa Torstensson om investeringar i vägar och järnvägar i Jönköpings län. En infrastrukturproposition väntas under våren 2008.
	2007/08:N201 (s)	Staten bör ta ett samordningsansvar för Gislaved och understödja kommunens utveckling.	

LÄN/ REGION	MOTION	ÖNSKADE ÅTGÄR- DER	VISSA KOMPLETTE- RANDE UPPGIFTER
	2007/08:N269 (s)	För Gnosjö, Gislaved, Värnamo och Vaggeryd finns angelägna trafikinvesteringar, där staten bör ta ansvar.	
Kalmar län	2006/07:N316 (s)	Utveckling av kommunikationer, högskolan, nyföretagande, energisatsningar och turism.	Interpellation 2006/07:370 av Lena Hallengren (s) till statsrådet Mats Odell om statlig verksamhet i Kalmar län. Fråga 2006/07:1281 av Désirée Liljevall (s) till statsrådet Åsa Torstensson om förskottering av infrastruktursatsningar i länet.
	2006/07:N346 (s)	Inrättande av ett forskningscentrum för biobränsle bör undersökas.	
	2007/08:N293 (s)	En tvärsektoriell analys skulle ge mer statliga jobb till Kalmar län.	På en skriftlig fråga (fr. 2006/07:530) från Lena Hallengren (s) om statlig verksamhet i Kalmar län svarade statsrådet Mats Odell att han inte – utan särskild analys – var beredd att besluta om lokalisering av statlig verksamhet till en specifik region.
	2007/08:N303 (s)	Angeläget med samverkan mellan staten och lokala intressenter för att utveckla näringslivet.	
Gotlands län	2006/07:N355 (s)	Satsningar på högskolan, utveckling av industrin och Gotlands livsmedelsinstitut samt kommunikationerna till Gotland är angelägna.	Fr. 2006/07:406 av Gunilla Wahlén (v) med svar av näringsminister Maud Olofsson.

LÄN/ REGION	MOTION	ÖNSKADE ÅTGÄR- DER	VISSA KOMPLETTE- RANDE UPPGIFTER
	2007/08:N317 (s)	För Gotlands utveckling krävs särskilda insatser i fråga om utbildning, jordbruk, vindkraft och kommunikationer m.m.	Prop. 2007/08:1 utgiftsombåde 21 Energi. Satsning på nationellt nätverk för vindbruk. Initiativ finns bl.a. på Gotland.
Västra Götalands län	2007/08:T488 (kd) (yrk. 1)	När nya myndigheter bildas bör Göteborg uppmärksammas mer.	Frågor om lokalisering till Göteborg tas upp i skriftliga frågor (fr. 2006/07:248, 823) med svar av statsråden Beatrice Ask respektive Åsa Torstensson.
	2006/07:N271 (fp) (yrk. 1, 2, 3)	Statliga verk bör omlokaliseras till Göteborg och erbjuda arbete till samhällsvetare. Göteborg får inte uteslutas som omlokaliseringsort. Bristen på statliga huvudkontor i Göteborg bör åtgärdas.	
	2007/08:N355 (fp) (yrk. 4)	Dalsland bör klassificeras som skogslän.	Att klassificeras som skogslän innebär inga särskilda förmåner i dag. Skogslänens inre delar ska dock uppmärksammas av Glesbygdsverket.
Västsvrige	2006/07:N317 (s)	Ett livskraftigt näringsliv i Västsvrige förutsätter utveckling i fordonsindustrin, en god infrastruktur, energiomställning och satsning på miljöteknik.	Faktapromemoria 2007/08:FPM5 om konkurrenskraftigt motorfordonsregelverk; reglerna kring koldioxidutsläpp är den enskilt viktigaste frågan för svensk del, anser regeringen.

LÄN/ REGION	MOTION	ÖNSKADE ÅTGÄR- DER	VISSA KOMPLETTE- RANDE UPPGIFTER
	2007/08:N312 (s)	Samtliga delar i Trollhättanpaketet bör genomföras fullt ut inom uppställda tidsramar. För fordonsindustrins konkurrenskraft är utbyggnaden av infrastrukturen väsentlig.	
	2007/08:N358 (s)	Utveckling av näringsliv och energi genom nyskapande, bl.a. inom fordonsindustrin, energi- och miljöteknik.	
	2007/08:N387 (s)	Ett livskraftigt näringsliv kräver nyskapande, FoU inom fordonsteknologi, god infrastruktur, satsning på företagskuvöser m.m.	
Värmlands län	2006/07:N294 (fp) (yrk. 8)	Värmland och Dalsland bör tillförsäkras tillgång till el under hela året.	”Hur trygg är vår energiförsörjning?”, rapport från Energimyndigheten (ER2007:06). Framställning 2007/08:RRS14 (Riksrevisionen) om insatser för att hantera omfattande elavbrott.
Örebro län	2007/08:N356 (c)	Ett internationellt kunskapscentrum för regional tillväxt, entreprenörskap och innovationer bör inrättas.	
Dalarnas län	2006/07:N369 (s)	Dalarna bör bli försökslän för effektivisering av energianvändning.	

LÄN/ REGION	MOTION	ÖNSKADE ÅTGÄR- DER	VISSA KOMPLETTE- RANDE UPPGIFTER
Gävleborgs län	2007/08:N322 (m)	Med hänsyn till att Söderhamns kommun präglas av utanförskap bör ett Nystartscentrum etableras, där staten och kommunen samverkar för att åstadkomma en bättre utveckling.	
Jämtlands län	2006/07:N322 (s)	Tillväxt och utveckling i länet kräver samarbete mellan lokal, regional och nationell nivå samt nationell solidaritetspolitik och bättre kommunikationer.	Fr. 2006/07:1370 av Berit Andnor (s) med svar av utbildningsminister Lars Leijonborg.
	2007/08:N331 (s)	Viktigt att fullfölja omställningsarbetet i Östersund med utökning av Mittuniversitetet och fängelseetablering.	
Västerbottens län	2006/07:N359 (s)	För fortsatt hög tillväxt krävs förbättringar i infrastruktur (vägar, järnvägar och IT).	En infrastrukturproposition väntas under våren 2008.
Norrbottens län	2006/07:N328 (s) (yrk. 1, 2)	Norrbotten bör bli testregion för energiomställning. ”Testplats Botnia” för militär provverksamhet, testning av nya tåg m.m. bör marknadsföras internationellt.	
	2006/07:N202 (fp) (yrk. 1)	Lokala initiativ och värnande av basindustrin är av vikt.	
	2006/07:N223 (c)	Utveckling av gröna sektorns förutsättningar.	Ett handlingsprogram för att stärka landsbygdens utvecklingskraft planeras. Se även dir. 2007:131.

LÄN/ REGION	MOTION	ÖNSKADE ÅTGÄR- DER	VISSA KOMPLETTE- RANDE UPPGIFTER
	2006/07:N243 (c)	Positiv utveckling i Tornedalen genom borttagande av gränshinder, utveckling av infrastrukturen m.m.	En infrastrukturproposition väntas under våren 2008.
	2007/08:N238 (s)	Testverksamheten för bilar m.m. i Arjeplog och Arvidsjaur kan vidareutvecklas bl.a. genom byggande av en köldtunnel.	Slutredovisning av en utredning i denna fråga (juli 2006) har remissbehandlats (propositionen s. 34). För närvarande bereds frågan i Regeringskansliet.
Norrland	2006/07:N259 (s)	Riskvilligt kapital för företagare i Norrlands inland.	
	2006/07:N290 (c)	Behov av riktade åtgärder som differentiering av arbetsgivaravgifterna, viss återföring av vattenkraftsvinster, vidareförädling av naturtillgångar, förbättrade kommunikationer.	Fråga 2006/07:506 av Britta Rådström (s) med svar av näringsminister Maud Olofsson.